

Szablon projektu dokumentacji Planu

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 – Dolina Liwca PLB140002 w województwie mazowieckim.

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Dolina Liwca
Kod obszaru	PLB140002
Opis granic obszaru	<i>Numeryczny wektor granic GIS przekazany przez Zamawiającego</i>
SDF	<i>Przekazany przez Zamawiającego(plik PDF SDF stanowiący załącznik nr...)</i>
Położenie	Obszar w całości znajduje się w granicach woj. mazowieckiego, w następujących gminach i powiatach: gm. Olszanka, pow. łosicki, gm. Mokobody, gm. Mordy, gm. Siedlce, gm. Suchożebry, gm. Zbuczyn Poduchowny, pow. siedlecki, gm. Węgrów, gm. Grębków, gm. Korytnica, gm. Liw, gm. Łochów, gm. Wierzbno, pow. węgrowski, gm. Wyszaków, pow. wyszkowski oraz w mieście Siedlce.
Powierzchnia obszaru (w ha)	27 431,5 ha
Status prawny	Obszar specjalnej ochrony ptaków, zatwierdzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 2004, Nr 229, poz. 2313).
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	12-12-2012 r.
Termin zatwierdzenia Planu	<i>Data wydania zarządzenia RDOŚ. Podana data powinna zostać zapisana w formacie <u>dd - mm - rrrr</u></i>
Koordynator Planu	Maciej Omelaniuk maciej.omelaniuk.warszawa@rdos.gov.pl , (25) 644-32-13
Planista Regionalny	Joanna Szczepanik joanna.szczepanik.warszawa@rdos.gov.pl , (22) 556-56-67
Sprawujący nadzór	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, ul. Henryka Sienkiewicza 3, 00-015 Warszawa

1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

L.p.	Nazwa krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa, pokrywającej/go się z obszarem, która/e może powodować wyłączenie części terenu ze sporządzania Planu	Dokument planistyczny	Uzasadnienie wyłączenia części terenu ze sporządzania PZO	Powierzchnia krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa pokrywająca się z obszarem [ha]
1	Nadleśnictwo w Węgrowie	Uproszczony plan urządzenia lasu w gminie Liw na okres od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2019 r.	Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody	
2	Nadleśnictwo w Siedlcach	Uproszczony plan urządzenia lasu w gminie Mokobody na okres od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2021 r.	Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody	
3	Nadleśnictwo w Siedlcach	Uproszczony plan urządzenia lasu w gminie Suchożebry na okres od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2021 r.	Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody	
4	Rezerwat Stawy Siedleckie	brak	Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody	D – 240,7ha

Teren objęty PZO: **Rezerwat Stawy Siedleckie** o powierzchni 242 ha

UWAGA: Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt 13.

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

Załącznik Nr 4 — Mapa „Obszar Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002”

1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) dyrektywy siedliskowej (DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992 ze zm.). Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.). Wyżej wymieniony Plan, ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, właściwy terytorialnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na okres 10 lat. W przypadku przedmiotowego obszaru Natura 2000, za ustanowienie PZO odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie. Projekt dokumentacji planu zadań ochronnych, w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze Środków Europejskich Funduszy rozwoju Regionalnego w ramach działania 5.3 priorytetu V Programu Operacyjnego Infrastruktura I Środowisko 2007-2013.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB140002 – Dolina Liwca (zwany dalej „*obszarem Natura 2000*”), o powierzchni 27 431,5 ha, został zatwierdzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 2004, Nr 229, poz. 2313).

Przedmiotami ochrony ww. obszaru Natura 2000 zgodnie z obecnie obowiązującym Standardowym Formularzem Danych (SDF) są następujące gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (*Directive on Wild Birds*), wielokrotnie zmienianej i ostatecznie ujednoliconej do obecnie obowiązującej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r.:

1. Bocian biały (*Ciconia ciconia*);
2. Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*);
3. Derkacz (*Crex crex*);
4. Żuraw (*Grus grus*);
5. Siewka złota (*Pluvialis apricaria*);
6. Rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybridus*);
7. Rybitwa czarna (*Chlidonias niger*);

8. Gęgawa (*Anser anser*);
9. Cyraneczka (*Anas crecca*);
10. Cyranka (*Anas querquedula*);
11. Czajka (*Vanellus vanellus*);
12. Kszyk (*Gallinago gallinago*);
13. Rycyk (*Limosa limosa*);
14. Kulik wielki (*Numenius arquata*);
15. Brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*);
16. Remiz (*Remiz pendulinus*);
17. Dziwonia (*Carpodacus erythrinus*).

Lista przedmiotów ochrony może jednak ulec weryfikacji w toku prac nad PZO.

Projekt planu zadań ochronnych, sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. 2010, Nr 34, poz. 186 ze zm.) zawierał będzie: opis granic obszaru, ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony, identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których wyznaczono obszar, cele działań ochronnych – konieczność zachowania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, wykaz działań ochronnych wraz z podaniem obszarów ich wdrażania oraz określeniem podmiotu odpowiedzialnego za ich wykonanie, wskazania do istniejących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego.

W celu umożliwienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udziału w pracach nad projektem planu zadań ochronnych, zorganizowane zostały warsztaty lokalne dotyczące przedmiotowego obszaru.

Z dniem ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych podana będzie informacja o miejscu, sposobie i terminie składania przez wszystkich zainteresowanych uwag i wniosków do powstającego, a następnie ukończonego projektu planu zadań ochronnych.

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	% pokrycia	Pop. osiadła	Pop. rozrodcza	Pop. przemieszczająca się	Pop. zimująca	Ocena pop. / Stopień reprezen.	Ocena st. zach.	Ocena izol. / Pow. względna	Ocena ogólna	Opinia dot. wpisu
Z1	A031	Bocian biały	<i>(Ciconia ciconia)</i>						C	C	C	C	
Z2	A081	Błotniak stawowy	<i>(Circus aeruginosus)</i>						C	B	C	C	
Z3	A122	Derkacz	<i>(Crex crex)</i>						C	B	C	C	
Z4	A127	Żuraw	<i>(Grus grus)</i>						C	C	C	C	
Z5	A140	Siewka złota	<i>(Pluvialis apricaria)</i>						C	C	C	C	
Z6	A196	Rybitwa białowąsa	<i>(Chlidonias hybridus)</i>						B	B	C	B	
Z7	A197	Rybitwa czarna	<i>(Chlidonias niger)</i>						C	B	C	C	
Z8	A043	Gęgawa	<i>(Anser anser)</i>						C	C	C	C	
Z9	A052	Cyraneczka	<i>(Anas crecca)</i>						C	B	C	C	
Z10	A055	Cyranka	<i>(Anas querquedula)</i>						C	B	C	C	

Z11	A142	Czajka	(<i>Vanellus vanellus</i>)							C	C	C	C	
Z12	A153	Kszyk	(<i>Gallinago gallinago</i>)							C	B	C	C	
Z13	A156	Rycyk	(<i>Limosa limosa</i>)							C	B	C	C	
Z14	A160	Kulik wielki	(<i>Numenius arquata</i>)							C	C	C	C	
Z15	A168	Brodzic piskliwy	(<i>Actitis hypoleucos</i>)							B	C	C	C	
Z16	A336	Remiz	(<i>Remiz pendulinus</i>)							C	C	C	C	
Z17	A371	Dziwonia	(<i>Carpodacus erythrinus</i>)							C	A	C	B	

Gdzie symbol: S oznacza siedliska, **R** – rośliny, **Z** – zwierzęta (w tym ptaki). **Uwaga: Siedliska i/lub gatunki nie wykazane jako przedmioty ochrony w SDF w momencie przystąpienia do sporządzenia PZO, a kwalifikujące się do tego o czym świadczy dostępna wiedza zaznaczamy indeksem „p” w kolumnie Lp. i wpisujemy kursywą. W tabeli wpisujemy dane z SDF po zweryfikowaniu o dostępne inne dane.**

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

Informowanie o postępach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002 oraz konsultacje społeczne.

Istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. Obowiązek ich przeprowadzenia wynika z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 **Dolina Liwca PLB140002** zorganizowano trzy spotkania dyskusyjne, podczas których powołano **Zespół Lokalnej Współpracy**. Osoby bądź instytucje zainteresowane uczestnictwem w Zespole Lokalnej Współpracy mogły ponadto zgłaszać chęć udziału w procesie tworzenia PZO dla obszaru Natura 2000 poprzez bezpośredni kontakt z koordynatorem i wykonawcą projektu oraz Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Warszawie.

W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 **Dolina Liwca PLB140002** wykonano następujące działania:

- zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia do opracowania PZO, które od 6 kwietnia 2012 r. zostało zawarte w Biuletynie Informacji Publicznej (<http://bip.warszawa.rdos.gov.pl>) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, a także wywieszone na tablicy ogłoszeń w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Wydział Spraw Terenowych I w Siedlcach;
- zamieszczono obwieszczenie o przystąpieniu do opracowywania PZO, które od 12 grudnia 2012 r. zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej (<http://bip.warszawa.rdos.gov.pl>) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, a także wywieszone na tablicy ogłoszeń w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Wydział Spraw Terenowych I w Siedlcach. Ponadto obwieszczenie opublikowano w prasie lokalnej (Nasz Dziennik, dział komunikatów i ogłoszeń);
- do jednostek administracji państwowych i samorządowych (m. in. urzędów gmin, powiatów, nadleśnictw etc.) przesłano drogą e-mailową zaproszenia do udziału w spotkaniach dyskusyjnych (warsztatowych) dot. ww. projektu.

Miejsce i terminy spotkań dyskusyjnych:

- I spotkanie – 21 maja 2013 r. w siedzibie Nadleśnictwa Łochów, Wyszowska 28, 07-130 Łochów. W trakcie I spotkania dyskusyjnego powołano Zespół Lokalnej Współpracy, z możliwością poszerzenia jego składu na kolejnych spotkaniach.
- II spotkanie – 27 sierpnia 2013 r. w Urzędzie Miasta Węgrów, ul. Rynek Mariacki 16, 07-100 Węgrów.
- III spotkanie – 25 września 2013 r. w siedzibie Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie, Oddział w Siedlcach, ul. Kazimierzowska 21, 08-110 Siedlce.

W trakcie I spotkania dyskusyjnego powołano **Zespół Lokalnej Współpracy**.

Sposoby komunikowania się z organem sporządzającym plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002.

1. Za pomocą poczty elektronicznej lub faksem:

e-mail : rdos.warszawa@rdos.gov.pl

nr fax: (22) 556-56-02 / (25) 644-32-13

2. Korespondencja tradycyjna na adres:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie

ul. Henryka Sienkiewicza 3, 00-015 Warszawa

3. Telefonicznie:

Planista Regionalny – Joanna Szczepanik, joanna.szczepanik.warszawa@rdos.gov.pl, tel. (22) 556-56-67

Koordynator Planu – Maciej Omelaniuk, maciej.omelaniuk.warszawa@rdos.gov.pl, tel. (25) 644-32-13

1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności (W przypadku osób fizycznych, nie zamieszcza się danych osobowych, w tym imienia, nazwiska, danych kontaktowych. W przypadku przedstawicieli instytucji publicznych, zamieszcza się dane kontaktowe tych instytucji).

Lp.	Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
1	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie	nadzór nad obszarami Natura 2000 na obszarze województwa, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze województwa, monitorowanie, promowanie, udostępnianie informacji	ul. Henryka Sienkiewicza 3, 00-015 Warszawa,	tel. 22 556 56 00, rdos.warszawa@rdos.gov.pl
2	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	nadzór	ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa	tel. 22 57 92 900 kancelaria@gdos.gov.pl
3	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie	nadzór nad gospodarką leśną, promocja i udostępnianie informacji w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej na obszarze Lasów Państwowych	ul. Grochowska 278, 03-841 Warszawa	tel. 22 517 33 00 rdlp@warszawa.lasy.gov.pl
5	Nadleśnictwo Łochów	nadzór nad gospodarką leśną, promocja i udostępnianie informacji w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej na obszarze Lasów Państwowych	ul. Wyszowska 28, 07-130 Łochów	tel. 25 675-11-24 lochow@warszawa.lasy.gov.pl
6	Nadleśnictwo Siedlce	nadzór nad gospodarką leśną, promocja i udostępnianie informacji w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej na obszarze Lasów Państwowych	ul. Kazimierzowska 9, 08-110 Siedlce	tel. 25 632 84 31 siedlce@warszawa.lasy.gov.pl
8	Starostwo Powiatowe w Wyszowie	regionalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie	ul. Aleja Róż 2, 07-200 Wyszów	tel. 29 743 59 00, starostwo@powiat-wyszowski.pl
9	Starostwo Powiatowe w Węgrowie	regionalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie	ul. Przemysłowa 5 07-100 Węgrów	tel. 25 792 26 17, starosta@powiatwegrowski.pl
10	Starostwo Powiatowe w Wołominie	regionalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie	ul. Prądyńskiego 3, 05-200 Wołomin	tel. 22 787 43 01 kancelaria@powiat-wolominski.pl
11	Starostwo Powiatowe w Siedlcach	regionalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie	ul. Piłsudskiego 40, 08-110 Siedlce	tel. 25 644 72 16, biurorady@powiatsiedlecki.pl

		zakresie		
12	Starostwo Powiatowe w Łosicach	regionalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie	ul. Narutowicza 6, 08-200 Łosice	tel. 83 359 03 34, powiat@losice.pl
13	Urząd Gminy Olszanka	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Olszanka 16, 49-332 Olszanka	tel. 77 412 96 82, ug@olszanka.pl
14	Urząd Gminy Mokobody	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Plac Chreptowicza 25, 08-124 Mokobody	tel. 25 641 13 15, mokobody@gminy.pl
15	Urząd Gminy Mordy	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Kilińskiego 9, 08-140 Mordy	tel. 25 641 54 02, info@bip.org.pl
16	Urząd Gminy Siedlce	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Asłanowicza 10, 08-110 Siedlce	tel. 25 63 277 31, gmina@gminasiedlce.pl
17	Urząd Gminy w Suchożebkach	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Aleksandry Ogińskiej 11, 08-125 Suchożebry	tel. 25 631 45 07, gmina@suchozebry
18	Urząd Gminy Zbuczyn	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Jana Pawła II 1, 08-106 Zbuczyn	tel. 25 641 63 90, ug@zbuczyn.pl
19	Urząd Miasta Węgrów	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu	ul. Rynek Mariacki 16, 07-100 Węgrów	tel. 025 792 23 26, sekretariat@wegrow.com.pl

		przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy		
20	Urząd Gminy Grębków	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Wspólna 5, 07-110 Grębków	tel. 25 793 00 40, gmina@grebkow.pl
21	Urząd Gminy Korytnica	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Adama Małkowskiego 20, 07-120 Korytnica	tel. 25 661 22 84, ug@korytnica.pl
22	Urząd Gminy Liw	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Mickiewicza 2, 07-100 Węgrów	tel. 25 792 28 21, admin@liw.pl
23	Urząd Miasta Łochów	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	Al. Pokoju 75, 07-130 Łochów	tel. 25 675 12 42, sekretariat@gminalochow.pl
24	Urząd Gminy Wierzbno	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	Wierzbno 90, 07-111 Wierzbno	tel. 25 793 44 95,
25	Urząd Gminy Jadów	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Jana Pawła II 17, 05-280 Jadów	tel. 25 67 540 44, jadow@o2.pl
26	Urząd Gminy Wyszaków	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy	ul. Aleja Róż 2, 07-200 Wyszaków	tel. 29 742 42 01, gmina@wyszkow.pl
27	Urząd Miasta Siedlce	lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze gminy, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska na obszarze	Skwer Niepodległości 2, 08-110 Siedlce	tel. 25 643 07 00, boi@um.siedlce.pl

		gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska na obszarze gminy		
28	Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie	utrzymanie dróg wojewódzkich służących do obsługi ruchu kołowego na terenie województwa, a w szczególności: opracowanie projektów planów rozwoju sieci drogowej oraz planowanie finansowania budów, utrzymania i ochrony dróg	ul. Mazowiecka 14, 00-048 Warszawa	tel. 22 244 90 00 do 12, fax 22 244 90 13, dyrekcja@mzdw.pl
29	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Warszawie	utrzymanie dróg krajowych służących do obsługi ruchu kołowego na terenie województwa, a w szczególności: opracowanie projektów planów rozwoju sieci drogowej oraz planowanie finansowania budów, utrzymania i ochrony dróg	ul. Mińska 25, 03-808 Warszawa	tel.cent. 22 813 33 75; 810 39 84, fax 22 810 04 12, sekretariat.warszawa@gddkia.gov.pl
30	PKP Polskie Linie Kolejowe SA	zarządca narodowej sieci linii kolejowych	ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa	tel. 22 473 20 08, fax 22 473 39 43
31	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Oddział w Warszawie	planowanie i wdrażanie działań z zakresu gospodarki wodnej i melioracji, utrzymanie i eksploatacja urządzeń melioracji pod-stawowych, prowadzenie ewidencji urządzeń wodno-melioracyjnych	ul. Ksawerów 8, 02-656 Warszawa	tel: 22 566 20 10, fax: 22 566 20 12, o.warszawa@wzmiuw.waw.pl
32	Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie, Oddział w Siedlcach	prowadzenie doradztwa i organizowanie szkoleń	ul Kazimierzowska 21, 08-110 Siedlce	tel. (0 25) 640 09 11 fax. (0 25) 640 09 12 sekretariat.siedlce@modr.mazowsze.pl
33	Mazowiecki Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	wspieranie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich; wdrażanie instrumentów współ-finansowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz udzielanie pomocy ze środków krajowych	Al. Jana Pawła II 70 00-175 Warszawa	tel.: 22 536 57 05, 22 536 57 06 e-mail: mazowiecki@arimr.gov.pl
34	Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych	ochrona przyrody	ul. Sułkowskiego 11, 05-400 Otwock	tel./faks 22 779 26 94 e- sekretariat@parkiotwock.pl

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy* (na podstawie listy obecności z 1 i 2 warsztatów)

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji /grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
1		Przedstawiciel	Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie	
2		Przedstawiciel	Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie	
3		Przedstawiciel	Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie	
4		Przedstawiciel	Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie	
5		Przedstawiciel	Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie	
6		Przedstawiciel	Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie	
7		Przedstawiciel	Starostwo Powiatowe w Siedlcach	
8		Przedstawiciel	Starostwo Powiatowe w Siedlcach	
9		Przedstawiciel	Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych	
10		Przedstawiciel	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Oddział w Warszawie, O/Sokołów Podlaski	
11		Przedstawiciel	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Oddział w Warszawie, O/Sokołów Podlaski	
12		Przedstawiciel	Starostwo Powiatowe w Węgrowie	
13		Przedstawiciel	Urząd Miasta Łochów	
14		Przedstawiciel	Urząd Miasta Węgrów	
15		Przedstawiciel	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie	
16		Przedstawiciel	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie	
17		Przedstawiciel	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie	
18		Przedstawiciel	Nadleśnictwo Łuków	
19		Przedstawiciel	Nadleśnictwo Łuków	
20		Przedstawiciel	Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody	
21		Przedstawiciel	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	
22		Przedstawiciel	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej	
23		Przedstawiciel	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej	
24		Przedstawiciel	Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie	

25		Przedstawiciel	Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie	
26		Przedstawiciel	Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie	
27		Przedstawiciel	Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie	
28		Przedstawiciel	Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie	
29		Przedstawiciel	Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie	
30		Przedstawiciel	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie	
31		Przedstawiciel	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie	
32		Przedstawiciel	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie	
33		Przedstawiciel	Nadleśnictwo Siedlce	
34		Przedstawiciel	Urząd Gminy Mokobody	
35		Przedstawiciel	Nadleśnictwo Łochów	
36		Przedstawiciel	Nadleśnictwo Łochów	
37		Przedstawiciel	Stowarzyszenie Zamek Liw. Towarzystwo Miłośników Ziemi Liwskiej.	
38		Przedstawiciel	Urząd Miasta Łochów	
39		Przedstawiciel	Nadleśnictwo Łochów	
40		Przedstawiciel	Nadleśnictwo Łochów	
41		Przedstawiciel	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Oddział w Warszawie, O/Węgrów	
42		Przedstawiciel	St. inspektor, własna firma	

* Pozostałe dane zostały utajnione z uwagi na ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002.101.926. j.t. ze zm.).

2. Etap II Opracowanie projektu Planu

Moduł A

2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

W tej części, oprócz zestawienia istniejących i dostępnych materiałów, należy krótko ocenić stopień ich wystarczalności i kompletności z punktu widzenia celu opracowania Planu

L.p.	Typ informacji	Dane referencyjne	Zakres informacji	Wartość informacji	Źródło dostępu do danych
	<i>Materiały publikowane</i>	Dombrowski A., Kot H., Michałowski D., Goławski A., Kozik R., 2011. Inwentaryzacja ptaków w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie.	Aktualna inwentaryzacja obszaru.	Wartość wysoka – aktualne dane zebrane w latach 2010-2011	Dokumentacja w posiadaniu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie
		Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red.). 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. ss. 237-238, OTOP, Marki.	Syntetyczna informacja o ostoi ptaków IBA pokrywającej się z obszarem Natura 2000. Zestawienie liczebności oraz klasyfikacji gatunków ptaków występujących w obszarze.	Wartość umiarkowana – dane zdezaktualizowane, istotna jako podsumowanie wiedzy nt. ostoi ptasich	http://ostojeptakow.pl/iba/ksiazkapdf/60doli.pdf
		Sidło P.O., Błaszowska B., Chylarecki P. (red.) 2004. Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP. Warszawa	Syntetyczna informacja o ostoi ptaków IBA pokrywającej się z obszarem Natura 2000. Zestawienie liczebności oraz klasyfikacji gatunków ptaków występujących w obszarze wg	Wartość umiarkowana – dane zdezaktualizowane, istotne jako źródło porównań zaistniałych zmian	Wydania książkowe

			nieaktualnych już danych.		
		Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „Pro Natura”. Wrocław.	Kompendium wiedzy na temat liczebności i rozmieszczenia gatunków ptaków na terenie Polski wraz z ich wymaganiami siedliskowymi.	Umiarkowana ze względu na stosunkowo stare i częściowo nieaktualne dane. Cenna jako źródło wiedzy o wymaganiach siedliskowych, zagęszczeniu ptaków oraz zmianach trendów ich liczebności.	Wydanie książkowe
		Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z. (red.). 2009. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. GIOŚ. Warszawa.	Kluczowa publikacja z zakresu określania metodyki monitoringu ptaków, a także wymagań i preferencji siedliskowych.	Przydatna do planowanie metodyki monitoringu oraz określania siedlisk gatunków.	Publikacja książkowa http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/ksiazka_20100427.pdf
		Gromadzki M. (red.) 2004. Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 7 (część I), T. 8 (część II).	Kompletne źródło wiedzy o gatunkach ptaków ważnych z punktu widzenia Wspólnoty.	Przydatna dla określania wymagań oraz zagrożeń gatunków. Dane na temat statusu oraz trendów populacyjnych mogą być nieaktualne lub niepełne.	http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/tom-8 http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/tom-9
	Plan	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego. Samorząd województwa mazowieckiego 2004	Planowanie przestrzenne na poziomie regionalnym. Informacje o planowanych inwestycjach strategicznych na terenie województwa.	Niewielka ze względu na ograniczoną szczegółowość planu.	http://www.bip.mazovia.pl/unia-europejska/inne-programy/art,18,plan-zagospodarowania-przestrzennego-województwa-mazowieckiego-

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

Obszar w całości znajduje się w granicach woj. mazowieckiego, w następujących gminach i powiatach: gm. Olszanka, pow. łosicki, gm. Mokobody, gm. Mordy, gm. Siedlce, gm. Suchożebry, gm. Zbuczyn Poduchowny, pow. siedlecki, gm. Węgrów, gm. Grębków, gm. Korytnica, gm. Liw, gm. Łochów, gm. Wierzbno, pow. węgrowski, gm. Wyszaków, pow. wyszkowski oraz w mieście Siedlce, pow. siedlecki.

Obszar obejmuje dolinę rzeki Liwiec, od źródeł do ujścia rzeki do Bugu, z łąkami i zalewowymi pastwiskami utworzonymi na zmeliorowanych bagnach. Niektóre odcinki rzeki mają charakter naturalny, na innych odcinkach jest ona uregulowana, lokalnie w dolinie występują wtórne zabagnienia. Miejscami brzegi Liwca są płaskie, zajęte przez łąki i wilgotne, zalewane pastwiska, na innych odcinkach brzegi są wysokie. W dolinie przeważają łąki i pastwiska, lokalnie występują łągi olchowe i olchowo-jesionowe oraz niewielkie kompleksy leśne, z dominującym udziałem sosny. Podłoże stanowią tu gleby mineralne. Na terenie obszaru znajdują się dwa kompleksy stawów rybnych (48 ha i 70 ha) oraz trzeci kompleks stawów rybnych w Mordach. W latach 1992 i 1993 najcenniejsze pod względem ornitologicznym fragmenty doliny zostały zmeliorowane.

Występuje tu co najmniej 20 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Jest to ważna ostoja ptaków wodno – błotnych, szczególnie w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla, co najmniej 1% populacji krajowej (C3, C6) następujących gatunków ptaków: cyraneczka, cyranka, czernica, czajka, kulik wielki (PCK), rybitwa białowąsa (PCK), brodziec piskliwy, rycyk; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują perkoz rdzawoszyi, bocian biały, krzyżówka, błotniak stawowy, derkacz, sieweczka rzeczna, kszyk, rybitwa czarna, podróżniczek, strumieniówka, ortolan. W okresie wędrówek występują w stosunkowo dużej liczbie gęsi zbożowa i białoczelna: gęś białoczelna do 4 500 osobników (C7).

Głównym zagrożeniem dla obszaru są melioracje, powodujące osuszenie terenu.

Obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) Dolina Liwca PLB140002 w większości pokrywa się z obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Ostoja Nadliwiecka PLH140032, od północy graniczy z OSO Dolina Dolnego Bugu PLB140001 oraz OZW Ostoja Nadbużańska PLH140011, a także od południowego – zachodu graniczy z OSO Dolina Kostrzynia PLB140009.

W granicach obszaru Natura 2000 położony jest rezerwat przyrody „Stawy Siedleckie” o powierzchni 242,3038 ha, utworzony Rozporządzeniem Nr 57 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody.

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów (Dane użytkowania i pokrycia terenu z programu CORINE Land Cover 2006, bądź jeśli jest to możliwe dane dokładniejsze np. PODGiK).

Typy użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia użytków w ha	% udział powierzchni w obszarze
Tereny sportowe i wypoczynkowe		184,84	0,67
Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających		6 560,83	23,92
Łąki, pastwiska		12 020,25	43,82
Złożone systemy upraw i działek		3935,85	14,35
Tereny zajęte głównie przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej		2 205,56	8,04
Lasy liściaste		2 197,78	8,01
Lasy iglaste		1 317,61	4,8
Lasy mieszane		922,27	3,36
Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian		157,27	0,57
Zabudowa miejska luźna		225,29	0,82
Sady i plantacje		29,44	0,11
Miejsca eksploatacji odkrywkowej		0,02	0,00
Zbiorniki wodne		243,86	0,89
Bagna śródlądowe		25,83	0,09
Cieki		0,5	0,00

Opracowano na podstawie tablic CORINE Land Cover (CLC) 2006

2.4. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka

Tabela wymaga uszczegółowienia w odniesieniu do przedmiotów ochrony, np. kiedy ochroną objęte są siedliska nieleśne – łąki i murawy - należy doprecyzować informację biorąc pod uwagę strukturę pakietów programu rolnośrodowiskowego.

Typy użytków	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE w ha	Rodzaj dopłaty, działania/priorytetu/programu,
<i>Lasy</i>	<i>Lasy Państwowe</i>	<i>wg jednostek wdrażających</i>	<i>wg jednostek wdrażających</i>
	<i>Lasy komunalne</i>		
	<i>Lasy prywatne</i>		
	<i>Inne</i>		
<i>Sady</i>			
<i>Trwale użytki zielone</i>			
<i>Wody</i>			
<i>Tereny zadrzewione lub zakrzewione</i>			
<i>Inne</i>			

2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

L p.	Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Olszanka (uchwała Nr IX/43/2003 Rady Gminy Olszanka z dnia 23 października 2003 r.)	Wójt Gminy Olszanka	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.

2	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (uchwała Nr XIV/121/2000 Rady Gminy Olszanka z dnia 24 lutego 2000 r., zmieniona uchwałą nr XXXIV/210/2009 Rady Gminy Olszanka z dnia 01 grudnia 2009 r.)	Wójt Gminy Olszanka	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
3	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mordy (uchwała Nr XXVII/84/2000 Rady Miejskiej w Mordach z dnia 10 marca 2000r.)	Burmistrz Miasta i Gminy Mordy.	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Mordy (uchwała Nr XLII/185/2006 Rady Miejskiej w Mordach z dnia 12 października 2006 r.)	Burmistrz Miasta i Gminy Mordy.	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
5	Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe wykonane na użytek sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Mordy	Burmistrz Miasta i Gminy Mordy.	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
6	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchożebry (uchwała Nr XIII/84/2012 Rady Gminy Suchożebry z dnia 29 czerwca 2012 r.)	Wójt Gminy Suchożebry.	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
7	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grębków	Wójt Gminy Grębków	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.

	<p>(Uchwała Nr XIV/75/2000 Rady Gminy w Grębkowie z dnia 27 kwietnia 2000 r.) – obowiązujące</p> <p><i>Uchwała Rady Gminy w Grębkowie nr XXI/105/2012 z dnia 30.10.2012 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego terenu gminy Grębków.</i></p>		obszarów Natura 2000.	opracowania.	
8	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Korytnica (uchwała Rady Gminy Korytnica Nr XVI/89/2000 z dnia 29.06.2000 r.) – obowiązujące.</p> <p><i>Uchwała Rady Gminy Korytnica Nr XXI/96/12 z dnia 30.03.2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Korytnica</i></p>	Wójt Gminy Korytnica	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
9	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Jadów (Uchwała Nr XII/123/2004 Rady Gminy Jadów z dnia 27 stycznia 2004 r.)</p>	Wójt Gminy Jadów	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
10	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania</p>	Wójt Gminy Jadów			

	przestrzennego Gminy Jadów (Uchwała Nr Rady Gminy Jadów z dnia ... r.)				
11	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Węgrowa (uchwała Nr XV/77/99 Rady Miasta Węgrowa z dnia 28 grudnia 1999 r.)	Burmistrz Miasta Węgrów	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
12	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Węgrowa dla inwestycji "Trzecia nitka rurociągu naftowego "Przyjaźń" wraz z infrastrukturą towarzyszącą (Uchwała Nr XXVIII/223/2005 Rady Miasta Węgrowa z dnia 28 kwietnia 2005 r.)	Burmistrz Miasta Węgrów	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru części działek gruntu oznaczonych numerami ewidencyjnymi 6062/1 i 6062/2 położonych w pld. – zach. części miasta Węgrowa na Bagnie, przylegających do drogi wojewódzkiej nr 637 i części tej drogi (Uchwała Nr IV/28/03 Rady Miejskiej Węgrowa z dnia 27 stycznia 2003 r.)	Burmistrz Miasta Węgrów	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
14	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzbno (uchwały Nr 18/87/2000 Rady Gminy Wierzbno z dnia 24 maja	Wójt Gminy Wierzbno	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.

	2000 r.) - obowiązujące <i>Uchwała nr XII/48/2011 Rady Gminy Wierzbo z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzbo.</i>				
15	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łochów (Uchwała Nr XLIII/413/2006 Rady Miejskiej w Łochowie z dnia 6 września 2006 r.)	Burmistrz Miasta Łochów	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Łochów w zakresie wsi Kaliska i Barchów (Uchwała Nr XXVI/182/2012 Rady Miejskiej w Łochowie z dnia z dnia 28 listopada 2012 r.)	Burmistrz Miasta Łochów	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
17	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Łochów w zakresie wsi Nadkole i Łazy (uchwała Rady Miejskiej w Łochowie Nr XXIV/178/2012 z dnia 24 października 2012 roku zawiadamiająca o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łochów w zakresie wsi Nadkole i Łazy)	Burmistrz Miasta Łochów	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.

18	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wyszaków (Uchwała Nr XVII/103/2007 Rady Miejskiej w Wyszakowie z dnia 29 listopada 2007 r. w związku z uchwałą nr XXI/149/2008 Rady Miejskiej w Wyszakowie z dnia 27 marca 2008 r.)	Wójt Gminy Wyszaków	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
19	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Wyszaków dla miejscowości Kamieńczyk (projekt)	Wójt Gminy Wyszaków	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
20	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siedlce (Uchwała nr XXIV/164/2008 Rady Gminy Siedlce z dnia 30 października 2008 r.)	Wójt Gminy Siedlce	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
21	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości: Strzała, Chodów, Purzec, Żytunia (Uchwała Nr XXXIV/325/2005 Rady Gminy Siedlce z dnia 3 listopada 2005 r.)	Wójt Gminy Siedlce	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
22	Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Siedlce na lata 2005-2013 (Uchwała Nr XXVIII/288/2005 Rady Gminy Siedlce z dnia 31 marca 2005 r.)	Wójt Gminy Siedlce	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
23	Gminny program ochrony środowiska pod nazwą: „Program ochrony środowiska dla Gminy Siedlce na	Wójt Gminy Siedlce	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.

	lata 2009-2012” (Uchwała Nr XXXVI/251/2009 Rady Gminy Siedlce z dnia 15 października 2009 r.)		Natura 2000.		
24	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mokobody (Uchwała Nr XX/169/1997 Rady Gminy Mokobody z dnia 30 grudnia 1997 r.)	Wójt Gminy Mokobody	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
25	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Mokobody z częścią wsi Bale i częścią wsi Kapuściaki. (Uchwała Nr I/3/2006 Rady Gminy Mokobody z dnia 27 listopada 2006 r.)	Wójt Gminy Mokobody	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
26	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Kisielany Żmichy (Uchwała Nr VI/39/2007 Rady Gminy Mokobody z dnia 31 maja 2007 r.)	Wójt Gminy Mokobody	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
27	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Liw (Uchwała Nr VII/54/2011 Rady Gminy Liw z dnia 29 sierpnia 2011 r.)	Wójt Gminy Liw	Brak ustaleń studium mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
28	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Liw I Etap obejmujący trasę rurociągów do transportu ropy	Wójt Gminy Liw	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.

	naftowej zlokalizowanej w obrębie miejscowości: Połazie, Zawady, Liw, Krypy i Ruchna oraz stacji pomp ST 2 Zawady we wsi Liw i stacji zasuw we wsi Krypy wraz z ustaleniem strefy bezpieczeństwa (Uchwała Nr XIII/83/2003 Rady Gminy Liw z dnia 28 listopada 2003 r.)				
29	Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (aktualizacja) – W-wa 2006	Marszałek Województwa Mazowieckiego	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
30	Polityka ekologiczna Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016	Minister Środowiska	Brak ustaleń dokumentu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
31	Uproszczony plan urządzenia lasu w gminie Liw na okres od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2019 r.	Starostwo Powiatowe w Węgrowie	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
32	Uproszczony plan urządzenia lasu w gminie Mokobody na okres od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2021 r.	Starostwo Powiatowe w Siedlcach	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.
33	Uproszczony plan urządzenia lasu w gminie Suchożebry na okres od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2021 r.	Starostwo Powiatowe w Siedlcach	Brak ustaleń planu mogących mieć znacząco negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Brak przedmiotów ochrony objętych wpływem opracowania.	Brak działań minimalizujących lub kompensujących.

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane

L.p.	Przedmiot ochrony	Ocena ogólna	Powierzchnia	Liczba stanowisk Stan populacji wg SDF	Rozmieszczenie w obszarze	Stopień rozpoznania	Zakres prac terenowych uzupełniających/ Uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych
1.	A031 Bocian biały <i>(Ciconia ciconia)</i>	C		90-167	W obrębie całego obszaru	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
2.	A081 Błotniak stawowy <i>(Circus aeruginosus)</i>	C		46	W obrębie całego obszaru	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
3.	A122 Derkacz <i>(Crex crex)</i>	C		264-300	Gatunek ten występuje tutaj na wielu obszarach łąk położonych wzdłuż doliny Liwca, chociaż jego rozmieszczenie jest nierównomierne – gatunek ten podlega również corocznym fluktuacjom liczebności. Stanowiska w większości na łąkach w okolicach Klimont, Radzikowa, Krzymosz, Leśniczówki, Czołomyj, Czepielina, Krześlina, Golic, Siedlec, Chodowa, Kisielan, Paplina, Sekłak. Dwa największe obszarowo	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	

					płaty siedlisk znajdują się na rozległych łąkach między Wyczółkami a Radziłowem.		
4.	A127 Żuraw (<i>Grus grus</i>)	C		65	W obrębie całego obszaru, Duże koncentracje ptaków podczas migracji jesiennych.	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
5.	A140 Siewka złota (<i>Pluvialis apricaria</i>)	C		350	W obrębie całego obszaru	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
6.	A196 Rybitwa białowąsa (<i>Chlidonias hybridus</i>)	B		26-29	Stawy siedleckie	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	Aktualnie gatunek wystąpił z obszaru.
7.	A197 Rybitwa czarna (<i>Chlidonias niger</i>)	C		75	Stawy siedleckie	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	Aktualnie gatunek wystąpił z obszaru.
8.	A043 Gęgawa (<i>Anser anser</i>)	C		20	Stawy siedleckie	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
10.	A052 Cyraneczka (<i>Anas crecca</i>)	C		5	W obrębie całego obszaru	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
11.	A055 Cyranka (<i>Anas querquedula</i>)	C		6	W obrębie całego obszaru	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
12.	A142 Czajka (<i>Vanellus vanellus</i>)	C		79	W obrębie całego obszaru w szczególności kompleks łąk w okolicach od Krześlina do Radzikowa	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	

					Wielkiego		
13.	A153 Kszyk (<i>Gallinago gallinago</i>)	C		93-100	W obrębie całego obszaru w szczególności kompleks łąk w okolicach od Krześlina do Radzikowa Wielkiego	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
14.	A156 Rycyk (<i>Limosa limosa</i>)	C		6	W obrębie całego obszaru w szczególności kompleks łąk w okolicach od Krześlina do Radzikowa Wielkiego	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
15.	A160 Kulik wielki (<i>Numenius arquata</i>)	C		3	W obrębie całego obszaru w szczególności kompleks łąk w okolicach od Krześlina do Radzikowa Wielkiego	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
16.	A168 Brodzicz piskliwy (<i>Actitis hypoleucos</i>)	C		37	Od miejscowości Liw do ujścia.	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
17.	A336 Remiz (<i>Remiz pendulinus</i>)	C		70-75	W obrębie całego obszaru	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	
18.	A371 Dziwonia (<i>Carpodacus erythrinus</i>)	B		89 -110	W obrębie całego obszaru	Stan rozpoznania DOBRY Ocena liczebności w SDF	

UWAGA: Dane te należy także przekazać w wektorowej warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt. 13. W części opisowej(2.6.1.; 2.6.2. ; 2.6.3.) należy dokonać analizy uzyskanych wyników.

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

W tej części opis poszczególnych typów siedlisk objętych Planem wg schematu – nazwa typu siedliska wraz z kodem, krótka charakterystyka (w jak największym stopniu oparta na danych dotyczących opracowywanego obszaru), ogólny stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000 na podstawie wyników raportowania i monitoringu – dane GIOŚ, ranga w obszarze, stan zachowania w obszarze, zagrożenia. Umieszczenie zdjęć poszczególnych siedlisk jest wskazane.

2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

W tej części opis poszczególnych gatunków roślin objętych planem wg schematu – nazwa gatunku wraz z kodem, krótka charakterystyka, ogólny stan zachowania gatunku w sieci Natura 2000 na podstawie wyników raportowania i monitoringu – dane GIOŚ, stan zachowania stanowisk w obszarze, zagrożenia. Umieszczenie zdjęć poszczególnych gatunków jest wskazane.

2.6.3. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

A031 Bocian biały *Ciconia ciconia*

Opis gatunku

Jeden z najbardziej znanych gatunków ptaków. Podstawowe wymiary: długość ciała - 95–130 cm, długość dzioba: 16-20 cm rozpiętość skrzydeł 155–220 cm, masa ciała – 2,3-4,4 kg, wysokość – ok. 80 cm. Upierzenie jest białe z wyjątkiem czarnych lotek. Nogi i dziób u ptaków dorosłych są kwistoczerwone. U ptaków młodocianych – brudnopomarańczowe.

Siedlisko gatunku

Bociany zakładają gniazda głównie w bezpośrednim sąsiedztwie człowieka - we wsi, na skraju zabudowań lub przy pojedynczych gospodarstwach. Na lokalizację swoich gniazd wybierają w ostatnim czasie głównie czynne słupy energetyczne. Coraz rzadsze są lokalizacje na drzewach i budynkach. Żerują w najbliższej okolicy gniazda - na łąkach i na polach.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Liwca

Podczas inwentaryzacji gniazd w roku 2011 wykazano 90 par lęgowych w obszarze. Stan zachowania jest właściwy

Zagrożenia gatunku

Lokalne żerowiska zagrożone poprzez zaniechanie wykaszanie lub/i wypasu, kolizje z liniami energetycznymi.

A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*

Status ekologiczny: niezagrożony w Europie (kategoria S), brak statusu BirdLife International: SPEC -

Status prawny: objęty ochroną ścisłą i wymagający ochrony czynnej, wymieniony w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE (Dyrektywa Ptasia), objęty ochroną na mocy Konwencji Bońskiej i Konwencji Berneńskiej.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Liwca

Podczas inwentaryzacji gniazd w roku 2011 wykazano 46 par lęgowych. Stan zachowania jest właściwy. Jednak należy wprowadzić ograniczenia lotów motolotniami nad stawami w Siedlcach.

Zagrożenia gatunku

Wzrost presji rekreacyjnej, wędkarstwo, rozwój zabudowy rekreacyjnej, brak napełnienia stawów w Siedlcach.

A122 Derkacz *Crex crex*

Opis gatunku

Sylwetka derkacza przypomina kuropatkę, ale jest on od niej mniejszy i smuklejszy. Wymiary: długość ciała 24-29 cm, rozpiętość skrzydeł ok. 45 cm, masa ciała ok. 150 g. Ogólne ubarwienie ptaka jest rdzawobrazowe. Ptak niechętnie zrywa się do lotu, gdy jednak to uczyni łatwo go rozpoznać po opuszczonych nogach oraz jednolicie rdzawobrazowych skrzydłach. Najłatwiej rozpoznać ptaka po głosie – wydaje twarde „crex crex” lub „der der”.

Siedliska gatunku

Tereny otwarte i półotwarte z żyznymi łąkami, jak również turzycowiska, wyjątkowo pola uprawne. Najliczniej występuje w dolinach rzecznych i na łąkach ze stagnującą wodą.

Zagrożenia gatunku

Lokalne zaniechanie wykaszania i/lub wypasania; zamiana TUZ na grunty orne, zalesianie.

Ogólny stan zachowania gatunku w sieci Natura 2000

Liczebność w całej Polsce szacuje się do 45 000 samców (Państwowy Monitoring Ptaków)

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Doliny Liwca

W roku 2011 liczebność oceniono na 264 terytorialnych samców. Stan zachowania jest właściwy

A127 Żuraw *Grus grus*

Opis gatunku

Jeden z największych krajowych gatunków ptaków. Sylwetką w locie przypomina bociana. Wymiary: długość ciała 105-130 cm, rozpiętość

skrzydeł 200-230 cm, masa ciała 3 - 8 kg. Ogólne ubarwienie ptaka jest popielatoszare. W okresie lęgowym ptaki dorosłe mają często rdzawobrunatny grzbiet. U stojącego ptaka widoczny jest czarno-szary pióropusz „ogona” utworzony z wewnętrznych długich piór skrzydła, a nie z piór ogona.

Siedlisko gatunku

Siedliskiem lęgowym żurawia są różnego rodzaju mokradła (brzegi stawów, podmokłe łąki, trzcinowiska, podmokłe olsy, zarośla łozowe, łągi olszowe i olszowo-jesionowe i inne). W okresie po lęgowym, mniej więcej od sierpnia do odlotu, żurawie zbierają się na grupowych noclegowiskach liczących dziesiątki, setki a nawet kilka tys. osobników. Są to najczęściej niedostępne miejsca, gdzie ptaki czują się bezpiecznie. Mogą to być stawy, bagna lub inne trudno dostępne miejsca.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Doliny Liwca.

W roku 2011 liczebność oceniono na 65 par lęgowych. Stan zachowania jest właściwy. Jednak należy wprowadzić ograniczenia lotów motolotniami nad stawami w Siedlcach.

Zagrożenia gatunku

Występujące zlotowiska narażone są na presję myśliwych, osuszanie olsów, bagienek śródpolnych.

A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger*

Charakterystyka gatunku

Ptak wielkością ciała zbliżony do kosa, ale o wyraźnie dłuższych i smukłych skrzydłach. Wymiary: długość ciała 24-27 cm, rozpiętość skrzydeł 61-67 cm, masa ciała 70 g. W upierzeniu godowym tułów czarny, wierzch skrzydeł i ogon ciemnoszare, spód skrzydeł jasnoszary, a ogona biały. Nogi i dziób brudnoczerwone. Pojawiające się już od lipca upierzenie spoczynkowe charakteryzuje się białymi plamami na głowie i spodzie ciała. Brak zaznaczonego dymorfizmu płciowego. Ptaki w locie przypominają jaskółki. Na lęgowiskach pojawiają się w kwietniu, a przelot wiosenny trwa aż do czerwca. Przelot jesienny trwa od lipca do października. Gatunek gniazduje kolonijnie. Gniazda umieszcza na pływających kożuchach roślinności i wynurzonych roślinach wodnych. Odbywa jeden lęg w roku, składając najczęściej 3 jaja, które wysiadywane są przez 18-22 dni. Młode opuszczają gniazdo po kilku dniach i przebywają najczęściej w jego pobliżu. Zaczynają latać po 18-21 dniach.

Siedliska gatunku

Zasiedla nieprzekształcone doliny rzeczne z rozlewiskami i starorzeczami, obszary bagienne, oczka wodne, odstojniki, stawy hodowlane i jeziora. Warunkiem jej obecności jest występowanie kożuchów pływającej roślinności wodnej.

Ogólny stan zachowania w sieci Natura 2000

Krajowa liczebność szacowana jest na 2500 – 3500 par lęgowych. Stan populacji rybitwy czarnej w Polsce jest niestabilny i silnie uzależniony od dostępności odpowiednich siedlisk, wobec czego charakteryzują ją znaczne fluktuacje liczebności. Gatunek bardzo silnie odczuwa skutki melioracji, zmian reżimu hydrologicznego czy lokalną intensyfikację gospodarowania. Dane Państwowego Monitoringu Środowiska wskazują na regres gatunku. Rybitwa czarna stanowi przedmiot ochrony wielu obszarów Natura 2000.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Liwca.

Według SDF liczebność w obszarze wynosi 75 par. Jednak w ostatnich dwóch latach nie stwierdzono obecności gatunku w obszarze Stan zachowania jest niezadawalający. Gatunek wycofał się z obszaru.

Zagrożenia

Zaprzestanie koszenia i wypasu, drapieżnictwo, rozwój zabudowy, budowa dróg, rekreacja.

A055 Cyranka *Anas querquedula*

Status ekologiczny: narażony na wyginięcie w Europie (kategoria V), status według BirdLife International: SPEC 3.

Status prawny: objęty ochroną ścisłą i wymagający ochrony czynnej, objęty ochroną na mocy Konwencji Bońskiej i Konwencji Berneńskiej.

Ogólny stan zachowania siedliska na obszarze analiz: obszar ostoi jest odpowiedni dla ochrony gatunku. Jednak w siedliskach obserwuje się negatywne procesy: zamianę łąk zalewowych na grunty orne, sukcesję roślinności, zmniejszanie terenów wypasu oraz spadek wilgotności.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Liwca.

Według SDF liczebność oceniono na 6 par lęgowych. Stan zachowania jest niezadawalający.

Zagrożenia

Wędkarstwo, rekreacja, drapieżnictwo, brak miejsc do gniazdowania.

A153 Kszyk *Gallinago gallinago*

Opis gatunku

Ptak wielkości kosa o wyjątkowo długim dziobie i dość długich nogach. Wymiary: długość ciała – 25-27 cm, rozpiętość skrzydeł – 37-47 cm, masa ciała – 72-138 g, długość dzioba – 59-75 mm. Ubarwienie brązowo-płowo-czarne w gęste wzory o kryptycznym ubarwieniu. Nie występują różnice w ubarwieniu pomiędzy samcem a samicą oraz ptakami młodymi. W okresie godowym samce w terytoriach lęgowych tokują wydając charakterystyczne „beczenie”, które wydawane jest przez zewnętrzne sterówki rozpostartego w locie tokowym ogona.

Siedlisko gatunku

Najbardziej optymalnym siedliskiem lęgowym są otwarte, lub częściowo zakrzaczone podmokłe łąki i pastwiska. Ponadto turzycowiska i torfowiska. Może osiedlać się również na niewielkich śródleśnych mokradłach a nawet w głębi olsów i łągów. Koniecznym warunkiem dla jego występowania jest stała obecność stagnującej, płytkiej wody.

Ogólny stan zachowania gatunku w sieci Natura 2000

Liczebność w całej Polsce oceniana jest bardzo orientacyjnie na 15-20 tys. par. Największe skupiska par lęgowych występują na obszarach N2000 obejmujących doliny rzeczne oraz tereny bagienne.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Doliny Liwca.

Według SDF liczebność oceniono na 93-100 par lęgowych. Stan zachowania jest właściwy.

Zagrożenia gatunku

Spadek poziomu wód gruntowych, rozwój zabudowy letniskowej.

A156 Rycyk *Limosa limosa*

Opis gatunku

Ptaka wielkości gołębia o długim dziobie, wydłużonej szyi i długich nogach. Wymiary: długość ciała 40-44 cm, rozpiętość skrzydeł – 68-82 cm, masa ciała – 160-500 g. Samce są nieznacznie mniejsze. Głowa i szyja jest barwy rdzawej. Pierś jest rdzawa z poprzecznymi czarniawymi prążkami. Brzuch biały. Dziób pomarańczowożółty czarno zakończony. W locie zwracają uwagę szerokie białe pasy wzdłuż środka skrzydeł. Samica ma ubarwienie mniej kontrastowe. Wyraźną różnicę można zaobserwować obserwując dwa ptaki jednocześnie.

Siedlisko gatunku

Zasiedla okresowo zalewane łąki w dolinach rzecznych, obrzeża zbiorników wodnych (starorzeczy, stawów rybnych, torfianek), obniżenia terenu, pola irygacyjne.

Ogólny stan zachowania gatunku w sieci Natura 2000

Liczebność w całej Polsce oceniana jest na 5-6 tys. par lęgowych (początek XXI w.). Prawdopodobnie znacznie obniżyła się obecnie. Największe skupiska par lęgowych występują na obszarach N2000 obejmujących doliny rzeczne oraz tereny bagienne.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Doliny Liwca.

Według SDF liczebność oceniono na 6 par lęgowych. Stan zachowania niezadawalający.

Zagrożenia gatunku

Utrata miejsc lęgowych związana ze zmianą reżimu hydrologicznego rzek. Utrata miejsc lęgowych poprzez zaniechanie wykaszania łąk i szybkiego ich zarastania przez drzewa, krzewy oraz trzcinę. Silna presja drapieżników, głównie lisa i ptaków krukowatych – zwłaszcza wrony.

A160 Kulik wielki *Numenius arquata*

Opis gatunku

Ptaka wielkości kury z długim, zagiętym do dołu czarnobrazowym dziobem. Wymiary: długość ciała – 55 cm, rozpiętość skrzydeł – 110 cm, masa ciała – 700-900 g. Upierzenie wierzchu ciała jest brunatne. Głowa, szyja i pierś wyraźnie ciemno kreskowane. Na bokach i na piersi rozmieszczone są ciemne plamki w kształcie trójkątów. Występuje dość wyraźny dymorfizm płciowy. Samica jest nieco większa od samca i ma wyraźnie dłuższy dziób. Kuliki w locie często korzystają z lotu ślizgowego.

Siedlisko gatunku

W naszym kraju kulik zasiedla głównie otwarte tereny podmokłe i bagienne.

Ogólny stan zachowania gatunku w sieci Natura 2000

Liczebność w całej Polsce oceniana jest na 600-750 par lęgowych. Prawdopodobnie liczba ta znacznie obniżyła się w ostatnich kilku latach. Największe skupiska par lęgowych występują na obszarach N2000 obejmujących doliny rzeczne posiadające rozległe tereny łąkowe.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Doliny Liwca

Kulik występuje w rozproszeniu na terenach łąkowych. Według SDF stan oszacowano na 3 pary lęgowe. Stan zachowania niezadowolający.

Zagrożenia gatunku

Wysokie straty w lęgach spowodowane są intensywnym użytkowaniem łąk (pokos traw, wałowanie, nawożenie). Silna presja drapieżników, głównie lisa i wrony siwej.

A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*

Status ekologiczny: gatunek niezagrożony w Europie (kategoria S), status według BirdLife International: SPEC 3.

Status prawny: objęty ochroną ścisłą, objęty ochroną na mocy Konwencji Berneńskiej i Bońskiej.

Ogólny stan zachowania siedliska na obszarze analiz: powierzchnia dogodnych biotopów lęgowych wynikająca z naturalnego charakteru koryta rzeki wpływa na stabilność siedlisk.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Doliny Liwca

Według SDF stan oszacowano na 37 par lęgowych. Stan zachowania jest właściwy.

Zagrożenia gatunku

Wysokie straty w lęgach spowodowane są intensywnym użytkowaniem łąk (pokos traw, wałowanie, nawożenie). Silna presja drapieżników, wędkarstwo, kajakarstwo.

A371 Dziwonia *Carpodacus erythrinus*

Charakterystyka gatunku

Ptaka wielkością i sylwetką przypomina wróbla. Wymiary: długość ciała 15 cm, rozpiętość skrzydeł 26 cm, masa ciała 18-24 g. Samiec charakteryzuje się czerwonymi: głową, piersią i kuprem, brunatnoczerwonym grzbietem, jasnobrunatnymi skrzydłami i ogonem oraz białawym brzuchem. Ubarwienie takie uzyskuje dopiero w 3. lub 4. roku życia. Samica ma oliwkowobrunatny wierzch ciała oraz białawy spód z kreskowaniem na piersi i bokach. Młode ubarwione są podobnie jak samica. Dziwonia posiada charakterystyczny szary, krótki i gruby dziób. Samiec oznacza terytorium z eksponowanych miejsc głośnym, fletowym gwizdem. Do Polski dziwonie przylatują dość późno, bo najczęściej w maju. Odlot następuje w sierpniu i wrześniu. Zimują na południu i zachodzie Azji, a także w północnej Afryce i południowej Europie. Dziwonie wyprowadzają jeden lęg w roku. Gniazdo umieszczone jest niezbyt wysoko nad ziemią, w gęstych gałęziach krzewu lub niewielkiego drzewa, rzadziej w wysokiej roślinności zielnej. Samica składa 4-5 jaj, które wysiadywane są przez 11-12 dni. Młode wylatują po kolejnych 12 dniach.

Siedliska gatunku

Zasiedla doliny rzeczne oraz okolice jezior i innych zbiorników wodnych. Preferuje krajobraz o wysokim stopniu heterogenności, z obecnością obok siebie wód, zakrzaczeń i zadrzewień oraz ekstensywnie użytkowanych terenów otwartych. Chętnie występuje na groblach stawów rybnych.

Ogólny stan zachowania w sieci Natura 2000

Krajowa liczebność szacowana jest na 12000 – 22000 par lęgowych. W literaturze podaje się, że gatunek zwiększa swą liczebność. Dane Państwowego Monitoringu Środowiska wskazują natomiast na trend spadkowy, co jednak może być spowodowane stosunkowo krótką serią pomiarową (Monitoring Ptaków Mokradeł 2007-2011). Dziwonia stanowi przedmiot ochrony zalewnie kilku obszarów Natura 2000.

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Liwca

Liczebność dziwonii na terenie obszaru w roku 2011 oceniono na 89 par lęgowych. Stwierdzana głównie w zadrzewieniach i zakrzaczeniach w mozaice krajobrazowej wzdłuż cieków wodnych oraz w otoczeniu stawów rybnych. Stan zachowania właściwy.

Zagrożenia

Utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmiany reżimu hydrologicznego rzek, usuwania zakrzaczeń, żywopłotów w sąsiedztwie cieków i terenów otwartych.

A336 Remiz *Remiz pendulinus*

Ptak mniejszy od sikory modraszki, sylwetką przypomina sikorę. Należy do najmniejszych gatunków ptaków krajowych. Wymiary: długość ciała 11 cm, rozpiętość skrzydeł 16-18 cm, masa ciała w okresie lęgowym 10g. Ubarwienie w okresie lęgowym: jasno, szarobiała głowa z czarnym szerokim pasem przechodzącym przez oczy mi czoło, plecy rudobrazowe, spód ciała jasnopłowy, z rudawym odcieniem wchodzącym na boki piersi. Słabo zaznaczony dymorfizm płciowy.

Siedliska gatunku

Związany z zakrzywieniami wzdłuż rzek, wokół jezior i innych biorników wodnych. Preferuje wody eutroficzne, z dużą ilością pokrzyw w pasie nadbrzeżnym. Dla założenia gniazda istotne jest występowanie w siedlisku drzew i krzewów ze zwisającymi sprężystymi gałązkami (wierzba, brzoza, topola, olcha).

Stan zachowania w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Liwca

Liczebność dziwonii na terenie obszaru w roku 2011 oceniono na 70-75 par lęgowych. Stwierdzany głównie w zadrzewieniach i zakrzaczeniach w mozaice krajobrazowej wzdłuż cieków wodnych oraz w otoczeniu stawów rybnych. Stan zachowania właściwy.

Zagrożenia

Utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmiany reżimu hydrologicznego rzek, usuwania zakrzaczeń, wierzb, olch topoli w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych.

Moduł B

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Gatunki	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony po weryfikacji wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2, XX	Uwagi
1.	bocian biały	A031	Cały obszar (osiedla ludzkie i tereny otwarte)	Stan populacji	brak	FV	-	U1	U1	Liczebność gatunku wysoka. Dostępność miejsc lęgowych pozwala na utrzymanie stanu liczebnego. W dłuższej perspektywie intensywne gospodarka łąkowo-pastwiskowa może jednak wpłynąć negatywnie na kondycję populacji.
				Stan siedliska	brak	U1	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			
2.	Błotniak stawowy	A081	Cały obszar (tereny otwarte)	Stan populacji	brak	U1	-	U1	U1	Liczebność dostosowana do arealu dostępnych siedlisk. Aktualna dostępność siedlisk wystarczająca,
				Stan siedliska	brak	FV	-			

				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			jednakże działalność gospodarcza, zwłaszcza intensywne gospodarka łąkowo-pastwiskowa (brak skutecznej ochrony gniazd w uprawach rolnych i na intensywnie zagospodarowanych łąkach) ogranicza szanse zachowania gatunku.
3.	Derkacz	A122	Cały obszar (tereny łąkowe)	Stan populacji	brak	FV	-	U1	U1	Liczebność gatunku wysoka, ale zróżnicowana w różnych częściach ostoi. Na łąkach użytkowanych intensywnie, występuje w niskich zagęszczeniach. Zwiększenie intensywności gospodarowania na łąkach będzie prowadzić do spadku liczebności gatunku.
				Stan siedliska	brak	U1	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			
4.	żuraw	A127		Stan populacji	brak	FV	-	U1	U1	Występujące osobniki narażone są na presję myśliwych (płoszenie podczas jesiennych polowań na kaczki). Ptaki płoszone podczas jesiennych koncentracji przez motolotniarzy.
				Stan siedliska	brak	U1	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			

5.	siewka złota	A140		Stan populacji	brak	FV	-			
				Stan siedliska	brak	xx	-			
				Perspektywy ochrony/ zachowania	brak	xx	-			
6.	rybitwa białowa	A196		Stan populacji	brak	U2	-	U2	U2	Gatunek ustąpił z obszaru. Na chwilę obecną nie są znane czynniki za to odpowiedzialne. Analogiczna sytuacja miała miejsce w sąsiedniej dolinie Kostrzynia. Niewykluczone zatem, że przyczynę stanowią tendencje, które należy rozpatrywać szerszej skali, choć może być to również spowodowane zmianą warunków w miejscu występowania kolonii.
				Stan siedliska	brak	XX	-			
				Perspektywy ochrony/ zachowania	brak	XX	-			
7.	rybitwa czarna	A197		Stan populacji	brak	U2	-	U2	U2	Gatunek ustąpił z obszaru. Na chwilę obecną nie są znane czynniki za to odpowiedzialne. Analogiczna
				Stan siedliska	brak	XX	-			

				Perspektywy ochrony/ zachowania	brak	XX	-			sytuacja miała miejsce w sąsiedniej dolinie Kostrzyna. Niewykluczone zatem, że przyczynę stanowią tendencje, które należy rozpatrywać szerszej skali, choć może być to również spowodowane zmianą warunków w miejscu występowania kolonii.
8.	gęgawa	A043		Stan populacji	brak	FV	-	U1	U1	Występujące osobniki narażone są na presję myśliwych (jesienne polowania na gęsi). Ponadto zagrożeniem są loty motolotni nad miejscami lęgowymi. Presja drapieżników.
				Stan siedliska	brak	U1	-			
				Perspektywy ochrony/ zachowania	brak	U1	-			
9.	cyraneczka	A052		Stan populacji	brak	U1	-	U1	U1	Obszar doliny jest odpowiedni dla ochrony gatunku. Jednak zamiana łąk zalewowych na grunty orne, sukcesja
				Stan siedliska	brak	U1	-			

				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			roślinności zmniejszanie terenów wypasu oraz spadek wilgotności potencjalnych terenów gniazdowania może powodować spadek liczebności w ostoi. Presja drapieżników.
10.	cyranka	A055		Stan populacji	brak	U2	-	U1	U1	Obszar doliny jest odpowiedni dla ochrony gatunku. Jednak zamiana łąk zalewowych na grunty orne, sukcesja roślinności zmniejszanie terenów wypasu oraz spadek wilgotności potencjalnych terenów gniazdowania może powodować spadek liczebności w ostoi. Presja drapieżników.
				Stan siedliska	brak	U1	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			
11.	czajka	A142		Stan populacji	brak	U1	-	U1	U1	Występuje nielicznie w rozproszeniu w różnych częściach ostoi. Populacja poddana wysokiej presji drapieżników.
				Stan siedliska	brak	U1	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			

12.	kszyk	A153	Cała dolina	Stan populacji	brak	FV	-	U1	U1	Występowanie zróżnicowane w różnych częściach ostoi. W podmokłych częściach doliny Liwca dość liczny.
				Stan siedliska	brak	U1	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			
13.	rycyk	A156	Otwarte i wilgotne łąki w dolinie	Stan populacji	brak	U2	-	U2	U2	Występuje nielicznie w rozproszeniu w różnych częściach ostoi. Populacja poddana wysokiej presji drapieżników.
				Stan siedliska	brak	U2	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			
14.	kulik wielki	A160	Obszar doliny obejmujący otwarte łąki	Stan populacji	brak	U2	-	U2	U2	Powierzchnia siedlisk nie jest optymalna ze względu na przesuszenie łąk, zaniechanie koszenia oraz płoszenie w miejscu potencjalnych łęgówisk. Wysokie drapieżnictwo.
				Stan siedliska	brak	U2	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	U1	-			
15.	brodziec piskliwy	A168	Obszar doliny obejmujący otwarte łąki	Stan populacji	brak	FV	-	U1	FV	Powierzchnia dogodnych biotopów łęgowych wynikająca z naturalnego charakteru koryta rzeki wpływa na stabilność siedlisk.
				Stan siedliska	brak	U1	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	FV	-			

16.	remiz	A336	Obszar doliny obejmujący otwarte łąki	Stan populacji	brak	FV	-	FV	FV	
				Stan siedliska	brak	FV	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	FV	-			
17.	dziwonia	A371	Cały obszar (zadrzewienia i zakrzaczenia w mozaice krajobrazowej wzdłuż cieków wodnych oraz w otoczeniu stawów rybnych)	Stan populacji	brak	FV	-	FV	FV	
				Stan siedliska	brak	FV	-			
				Perspektywy ochrony/zachowania	brak	FV	-			

4. Analiza zagrożeń

W tej części należy opisać zidentyfikowane główne zagrożenia istniejące i potencjalne w odniesieniu do przedmiotów ochrony. Wskazane jest opracowanie schematu pokazującego związku przyczynowo-skutkowe pomiędzy przedmiotami ochrony a zagrożeniami. Przy opracowywaniu listy zagrożeń należy posłużyć się kodami zagrożeń z SDF.

L.p.	Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Zagrożenia		Opis zagrożenia
			Istniejące	Potencjalne	
1.	A031 Bocian biały (<i>Ciconia ciconia</i>)		D02.01.01 Linie elektryczne i telefoniczne.	-	Ze względu na wysoki odsetek gniazd zakładanych na słupach energetycznych (ponad 90%) istnieje niebezpieczeństwo porażenia prądem osobników dorosłych oraz piskląt. Niezbędne więc staje się montowanie platform, tym bardziej, że odnotowuje się wzrost liczby par w graniach ostoi.

		A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne.	-	Zamiana łąk zalewowych na grunty orne, połączona z intensyfikacją zabiegów agrotechnicznych.
		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie.	-	Nadmierne przesuszenie łąk i pastwisk wynikające przede wszystkim z przeprowadzonych zabiegów melioracyjnych.
		A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu.	-	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk i pastwisk w pobliżu starorzeczy, stanowiących żerowiska. Sukcesja drzew i krzewów wynikająca z zaprzestania stosowania dotychczasowych form gospodarowania, głównie koszenia łąk i wypasu pastwisk.
		-	E06.02 Odbudowa, remont budynków.	Wymiana pokryć dachowych w wyniku której niszczone są gniazda posadowione na dachu.
		-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie.
2.	A081 Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>)		E01.04 Inne typy zabudowy.	Rozwój zabudowy lotniskowej prowadzący do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk.
			F02.03 Wędkarstwo.	Intensywna penetracja brzegów starorzeczy może doprowadzić do płoszenia ptaków i obniżenia jakości siedlisk lęgowych.
			A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu.	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk w pobliżu starorzeczy, stanowiących żerowiska.

				A03.03 Zaniechanie/brak koszenia.	
				J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.	Brak napełnienia wodą stawów hodowlanych w Siedlcach.
				G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo.	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także legowiskami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia legów.
3.	A122 Derkacz (<i>Crex crex</i>)		B01 Zalesianie terenów otwartych .	-	Zalesianie terenów otwartych, zwłaszcza użytków zielonych, powoduje uszczuplenie arealu siedlisk dostępnych dla gatunku. Zagrożenie nie przybrało dotychczas skali, w której powodowałoby pogorszenie stanu ochrony gatunku.
			-	E01.03 Zabudowa rozproszona.	Rozpraszanie zabudowy i obejmowanie nią nowych terenów, zwłaszcza użytków zielonych, będzie powodować uszczuplenie arealu siedlisk dostępnych dla gatunku. Natomiast stała obecność ludzi może powodować płoszenie i niepokojenie ptaków oraz bezpośrednie niszczenie legów.
			-	G01.03 Pojazdy zmotoryzowane.	Zagrożenie to dotyczy poruszania się pojazdami silnikowymi (quady i crossy) po terenach podmokłych. Może to powodować płoszenie ptaków oraz bezpośrednie niszczenie legów.
			-	J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.	Z uwagi na wymagania siedliskowe wymienionych gatunków, których występowanie uzależnione jest od właściwych warunków wilgotnościowych siedliska, wszelkie działania zaburzające naturalny reżim hydrologiczny i warunki wodne obszaru (prace regulacyjne, utrzymaniowe, melioracje, osuszanie terenów podmokłych itp.) mogą zubażać bądź uszczuplać areal siedlisk dostępnych dla tych gatunków.
			-	A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu.	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk i łąk.
			-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie.

			A02 Zmiana sposobu uprawy.	-	Zmiana sposobu użytkowania łąk i pastwisk (np. zamiana na grunty orne lub zalesianie) prowadzi do fragmentacji i utraty żerowisk.
4.	A127 Żuraw (<i>Grus grus</i>)		-	J02.04.02 Brak zalewania.	Zmiany reżimu hydrologicznego skracające częstość i długość zalewów wpływają na obniżenie jakości i powierzchni siedlisk lęgowych.
			-	E01.04 Inne typy zabudowy.	Rozwój zabudowy lotniskowej prowadzący do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk.
			-	G01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo.	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgowiskami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia lęgów.
			-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie.
			-	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze.	Intensywna penetracja (piesi, samochody) zwłaszcza w dni wolne od pracy może prowadzić do niepokojenia, porzucania lęgów oraz obniżenia jakości siedlisk.
5.	A140 Siewka złota (<i>Pluvialis apricaria</i>)		J02.04.02 Brak zalewania,	-	Utrata siedlisk, na których ptaki zatrzymują się w czasie wędrówki wiosennej, w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych.
			G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka.	-	Płoszenie stad ptaków zatrzymujących się podczas wędrówki.
			-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie.

6.	A196 Rybitwa białowąsa (<i>Chlidonias hybridus</i>)				Nie identyfikowano zagrożeń - gatunek nie stwierdzony w obszarze od kilku lat.
7.	A197 Rybitwa czarna (<i>Chlidonias nigra</i>)		F02.03 Wędkarstwo.	-	Intensywna penetracja (piesi, samochody) brzegów rzeki zwłaszcza w dni wolne od pracy może prowadzić do niepokojenia, porzucania lęgów oraz obniżenia jakości siedlisk.
			-	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze.	
			-	K03.04 Drapieżnictwo.	Presja norki amerykańskiej zarówno w stosunku do ptaków dorosłych jak i piskląt i jaj może prowadzić do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego.
			-	G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo.	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgówkami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia lęgów.
8.	A043 Gęgawa (<i>Anser anser</i>)		-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie.
			-	E01.04 Inne typy zabudowy.	Rozwój zabudowy letniskowej prowadzący do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk.
			-	A02 Zmiana sposobu uprawy.	Zmiana sposobu użytkowania łąk i pastwisk (np. zamiana na grunty orne lub zalesianie) prowadząca do fragmentacji i utraty żerowisk.
			-	A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu.	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk stanowiących żerowiska gęsi.
			-	A03.03 Zaniechanie/brak koszenia	

			-	F02.03 Wędkarstwo.	Intensywna penetracja brzegów starorzeczy może doprowadzić do płoszenia ptaków i obniżenia jakości siedlisk lęgowych.
			-	K03.04 Drapieżnictwo.	Presja lisa, jenota i norki amerykańskiej zarówno w stosunku do ptaków dorosłych jak i piskląt może prowadzić do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego.
			-	F03.01 Polowanie.	Polowania na tym terenie mogą prowadzić do płoszenia ptaków oraz wzrostu śmiertelności w wyniku zabijania, zranienia oraz połykania śrucin ołowianych .
			-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie.
9.	A052 Cyraneczka (<i>Anas crecca</i>)			G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze.	Intensywna penetracja (piesi, samochody) zwłaszcza w dni wolne od pracy może prowadzić do niepokojenia, porzucania lęgów oraz obniżenia jakości siedlisk.
			F02.03 Wędkarstwo.	-	Intensywna penetracja obszaru może doprowadzić do płoszenia ptaków i obniżenia jakości siedlisk lęgowych.
				G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo.	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgowiskami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia lęgów.
				D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne	Napowietrzne linie energetyczne zlokalizowane w dolinach rzecznych stwarzają ryzyko kolizji z ptakami o szybkim locie.
				E01.04 Inne typy zabudowy.	Rozwój zabudowy lotniskowej prowadzący do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk.
			F03.01 Polowanie.	-	Polowania na tym terenie mogą prowadzić do płoszenia ptaków oraz wzrostu śmiertelności w wyniku zabijania, zranienia oraz połykania śrucin ołowianych.
			K03.04 Drapieżnictwo.	-	Presja lisa, jenota i norki amerykańskiej zarówno w stosunku do ptaków dorosłych jak i piskląt może prowadzić do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego.
			-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie.
10.	A055 Cyranka (<i>Anas querquedula</i>)		A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak	-	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk w pobliżu starorzeczy, stanowiących biotopy lęgowe cyranek.

		wypasu.		
		A03.03 Zaniechanie/brak koszenia.	-	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk stanowiących siedliska lęgowe.
		K03.04 Drapieżnictwo.	-	Presja lisa, jenota i norki amerykańskiej zarówno w stosunku do ptaków dorosłych jak i piskląt może prowadzić do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego.
		-	F03.01 Polowanie	Polowania na tym terenie mogą prowadzić do płoszenia ptaków oraz wzrostu śmiertelności w wyniku połykania śrucin ołowianych oraz pomyłkowych odstrzałów.
		-	E01.04 Inne typy zabudowy	Rozwój zabudowy letniskowej prowadzący do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk.
		-	J02.04.02 Brak zalewania	Zmiany naturalnego reżimu hydrologicznego skracające częstość i długość zalewów wpływają na obniżenie jakości i powierzchni siedlisk lęgowych.
		-	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze.	Intensywna penetracja (piesi, samochody) zwłaszcza w dni wolne od pracy może prowadzić do niepokojenia, porzucania lęgów oraz obniżenia jakości siedlisk.
		-	D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne.	Napowietrzne linie energetyczne zlokalizowane w dolinach rzecznych stwarzają ryzyko kolizji z ptakami o szybkim locie.
		-	G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo.	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgówiskami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia lęgów.
11.	A142 Czajka (<i>Vanellus vanellus</i>)	-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie.
		K03.04 Drapieżnictwo.	-	Presja lisa, jenota, norki amerykańskiej oraz wrony zarówno w stosunku do ptaków dorosłych jak i piskląt może prowadzić do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego.
		A04.03 Zarzucenie	-	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk stanowiących siedliska lęgowe

			pasterstwa, brak wypasu.		
			A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja.	-	Zbyt wczesny termin I pokosu (przed 15 czerwca) prowadzi do znacznej redukcji sukcesu lęgowego.
			G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze.	-	Intensywna penetracja (piesi, samochody) zwłaszcza w dni wolne od pracy może prowadzić do niepokojenia, porzucania lęgów oraz obniżenia jakości siedlisk.
			F02.03 Wędkarstwo.	-	Intensywna penetracja brzegów zbiorników wodnych i łąk może doprowadzić do płoszenia ptaków i obniżenia jakości siedlisk lęgowych.
			A03.03 Zaniechanie/brak koszenia.	-	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk stanowiących siedlisk lęgowe.
			-	G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo.	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgowiskami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia lęgów.
12.	A153 Kszyk (<i>Gallinago gallinago</i>)		-	E01.04 Inne typy zabudowy.	Rozwój zabudowy letniskowej prowadzący do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk.
			-	G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo.	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgowiskami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia lęgów.
			-	D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne.	Napowietrzne linie energetyczne zlokalizowane w dolinach rzecznych stwarzają ryzyko kolizji z ptakami o szybkim locie.
			J02.04.02 Brak zalewania.	-	Zmiany reżimu hydrologicznego skracające częstość i długość zalewów wpływają na obniżenie jakości i powierzchni siedlisk lęgowych.

		A03.03 Zaniechanie/brak koszenia.	-	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk stanowiących siedlisk lęgowe.	
		K03.04 Drapieżnictwo.	-	Presja lisa, norki amerykańskiej oraz ptaków krukowatych zarówno w stosunku do ptaków dorosłych jak i piskląt może prowadzić do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego.	
13.	A156 Rycyk (<i>Limosa limosa</i>)	K03.04 Drapieżnictwo.	-	Presja lisa, norki amerykańskiej oraz ptaków krukowatych zarówno w stosunku do ptaków dorosłych jak i piskląt może prowadzić do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego.	
		A04.03 Zarzućenie pasterstwa, brak wypasu.	-	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk stanowiących siedliska lęgowe.	
		A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja.	-	Zbyt wczesny termin I pokosu (przed 15 czerwca) prowadzi do znacznej redukcji sukcesu lęgowego.	
		G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze.	-	Intensywna penetracja brzegów zbiorników wodnych i łąk (piesi, samochody) zwłaszcza w dni wolne od pracy może prowadzić do niepokojenia, porzucania lęgów oraz obniżenia jakości siedlisk.	
		F02.03 Wędkarstwo.	-		
		A03.03 Zaniechanie/brak koszenia	-	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk stanowiących siedlisk lęgowe.	
		-	G01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo	-	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgówkami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia lęgów.
		-	D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne.	-	Napowietrzne linie energetyczne zlokalizowane w dolinach rzecznych stwarzają ryzyko kolizji z ptakami o szybkim locie.

			-	E01.04 Inne typy zabudowy.	Rozwój zabudowy letniskowej prowadzący do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk.
		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie.	-		Nadmierne odwodnienie terenu rowami melioracyjnymi skutkujące spadkiem jakości siedliska łęgowego.
			-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie, stwarza wysokie ryzyko kolizji.
		A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja.	-		Zbyt wczesny termin I pokosu (przed 15 czerwca) prowadzi do znacznej redukcji sukcesu łęgowego.
14.	A160 Kulik wielki (<i>Numenius arquata</i>)		-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie, stwarza wysokie ryzyko kolizji.
		G01.03 Pojazdy zmotoryzowane.	-		Pojazdy zmotoryzowane, quady, samochody terenowe.
		K03.04 Drapieżnictwo.	-		Presja lisa, jenota, norki amerykańskiej oraz krukowatych zarówno w stosunku do ptaków dorosłych jak i piskląt może prowadzić do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu łęgowego.
		K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja).	-		Sukcesja drzew i krzewów wynikająca z zaprzestania stosowania dotychczasowych form gospodarowania, głównie koszenia łąk.
		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje osuszanie terenu.	-		Nadmierne przesuszenie łąk i pastwisk wynikające przede wszystkim z przeprowadzonych zabiegów melioracyjnych.
		A04.03 Zarzućenie pasterstwa, brak wypasu.	-		Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk stanowiących siedliska łęgowe.
		A03.01 Intensywne koszenie lub	-		Zbyt wczesny termin I pokosu (przed 15 czerwca) prowadzi do znacznej redukcji sukcesu łęgowego.

			intensyfikacja.		
			G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze.	-	Intensywna penetracja (piesi, samochody) zwłaszcza w dni wolne od pracy może prowadzić do niepokojenia, porzucania łąg oraz obniżenia jakości siedlisk.
			F02.03 Wędkarstwo.	-	
			A03.03 Zaniechanie/brak koszenia.	-	Zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk stanowiących siedlisk łągowe.
			-	G.01.05 Lotnictwo, szybownictwo, paralotnictwo, baloniarstwo.	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także łągowiskami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia łąg.
			-	C03.03 Produkcja energii wiatrowej.	Lokalizowanie farm wiatrowych w obszarze oraz w jego sąsiedztwie, stwarza wysokie ryzyko kolizji.
15.	A168 Brodzicz piskliwy (<i>Actitis hypoleucos</i>)		-		Prace regulacyjne mogą prowadzić do zakłócenia naturalnego reżimu hydrologicznego rzeki, co może skutkować brakiem siedlisk łągowych i żerowisk (na przykład piaszczystych odsypów wewnątrz zakoli rzeki).
			-	F02.03 Wędkarstwo.	Intensywna penetracja (piesi, samochody) brzegów rzeki zwłaszcza w dni wolne od pracy może prowadzić do niepokojenia, porzucania łąg oraz obniżenia jakości siedlisk.
			-	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze.	
			-	E01.04 Inne typy zabudowy.	Rozwój zabudowy lotniskowej prowadzący do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk.

			-	K03.04 Drapieźnictwo.	Presja lisa, jenota i norki amerykańskiej zarówno w stosunku do ptaków dorosłych jak i piskląt może prowadzić do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego.
			-	G.01.05 Lotniarstwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo.	Wykonywanie lotów nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgowiskami ptaków wodno-błotnych może prowadzić do płoszenia, ograniczenia dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku do porzucenia lęgów.
16.	A336 Remiz (<i>Remiz pendulinus</i>)		-	B07 Inne rodzaje praktyk leśnych.	Likwidacja zadrzewień wierzbowych, olchowych i topolowych, rosnących wzdłuż rzek i wokół zbiorników wodnych, a także wzdłuż rowów w otwartym krajobrazie rolniczym.
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje osuszanie terenu.	-	Likwidacja starorzeczy, cieków i zbiorników wodnych z ich naturalnymi zbiorowiskami roślinnymi.
17.	A371 Dziwonia (<i>Carpodacus erythrinus</i>)		-	A10.01 Usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślinności karłowatej.	Z uwagi na preferencje siedliskowe gatunku, zagrożenie takie może lokalnie eliminować ptaki z ich siedlisk (chodzi głównie o wycinki zakrzaczeń czy niewielkich zadrzewień nadwodnych).
			-	B07 Inne rodzaje praktyk leśnych.	Usuwanie zakrzaczeń w pobliżu rzek i starorzeczy, stanowiących siedliskowe lęgowe gatunku.
			-	A02.01 Intensyfikacja rolnictwa.	Ogólnie pojęta intensyfikacja może skutkować niszczeniem siedlisk gatunku oraz zubożeniem bazy pokarmowej.
			-	J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.	W ramach tego rodzaju działalności może dochodzić do zubożenia siedliska oraz jego fizycznej eliminacji (wycinanie zakrzaczeń).

5. Cele działań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Stan ochrony	Cel działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
1.	A031 Bocian biały (<i>Ciconia ciconia</i>)	U1	Utrzymanie liczebności bociana białego na co najmniej aktualnym poziomie wraz z polepszeniem sukcesu lęgowego.	Aktualnie właściwy stan ochrony
			Poszerzenie wiedzy o gatunku wśród lokalnej społeczności, zwrócenie uwagi na konieczność ewentualnych interwencji w stosunku do zagrożonych lęgów (urzędy gmin, Rejony Energetyczne, Państwowa Straż Pożarna, azyle dla ptaków).	2 lata
			Utrzymanie żerowisk na co najmniej aktualnej powierzchni, dzięki zapobieżeniu zarastania łąk i ich zamiany na grunty orne (w tym promocja Programów Rolno-Środowiskowych).	10 lat
2.	A081 Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>)	U1	Utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności gatunku.	Aktualnie właściwy stan ochrony
			Polepszenie warunków siedliskowych w szczególności na terenie stawów siedleckich.	5 lat
			Zapobieganie płoszeniu ptaków na terenie stawów siedleckich, ograniczenie lotów motolotniami nad rezerwatem stawy siedleckie w okresie lęgowym.	5 lat
3.	A122 Derkacz (<i>Crex crex</i>)	U1	Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.	5 lat
			Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.	5 lat
			Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zarastania łąk i ich zamiany na grunty orne (w tym promocja Programów Rolno-Środowiskowych).	10 lat
4.	A127 Żuraw (<i>Grus grus</i>)	U1	Zapobieganie płoszeniu ptaków na noclegowisku, ograniczenie lotów motolotniami nad rezerwatem stawy siedleckie w okresie wiosennej i jesiennej migracji.	2 lata

			Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.	5 lat
5.	A140 Siewka złota (<i>Pluvialis apricaria</i>)	U1	Utrzymanie siedlisk na aktualnym poziomie.	Aktualnie właściwy stan ochrony
			Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.	5 lat
6.	A196 Rybitwa białowąsa (<i>Chlidonias hybridus</i>)	U2	Nie określono celu ochrony - gatunek nie stwierdzony w obszarze od kilku lat.	-
7.	A197 Rybitwa czarna (<i>Chlidonias niger</i>)	U2	Określenie obecności (powierzchni i przydatności) biotopów odpowiednich dla rybitwy czarnej, a w przypadku braku wystarczających zasobów siedliska, odtworzenie (zachowanie) warunków gniazdowania gatunku w obszarze (na każdym kompleksie stawów co najmniej 4 ary powierzchni stawów pokrytych płacami pływającej roślinności i/lub co najmniej 10 platform gniazdowych)	10 lat
			Utrzymanie populacji na co najmniej aktualnym poziomie liczebności, stworzenie potencjalnych miejsc lęgowych dla gatunku na stawach siedleckich oraz na stawach hodowlanych w Czołomyjach.	5 lat
			Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał norki amerykańskiej i lisa.	5 lat
			Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki, w tym przemywanie starorzeczy.	5 lat
8.	A043 Gęgawa (<i>Anser anser</i>)	U1	Utrzymanie populacji na co najmniej aktualnym poziomie. Odstrzał drapieżników lis, norka amerykańska oraz odstrzał dzików powodujących duże straty w legach.	5 lat

9.	A052 Cyraneczka (<i>Anas crecca</i>)	U1	Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa.	5 lat
			Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.	5 lat
10.	A055 Cyranka (<i>Anas querquedula</i>)	U1	Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa	5 lat
			Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zarastania łąk i ich zamiany na grunty orne (w tym promocja Programów Rolno-Środowiskowych) - 100% aktualnie występujących siedlisk musi zostać bez zmian	5 lat
11.	A142 Czajka (<i>Vanellus vanellus</i>)	U1	Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zarastania łąk i ich zamiany na grunty orne (w tym promocja Programów Rolno-Środowiskowych).	10 lat
			Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.	
			Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.	10 lat
12.	A153 Kszyk (<i>Gallinago gallinago</i>)	U1	Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.	5 lat
			Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zbyt intensywnemu zarastaniu łąk przez krzewy i drzewa oraz nadmiernemu przesuszeniu łąk.	5 lat
			Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.	10 lat
13.	A156 Rycyk (<i>Limosa limosa</i>)	U2	Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.	5 lat
			Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.	10 lat
			Utrzymanie populacji dzięki zapobieżeniu zbyt intensywnemu zarastaniu łąk przez krzewy i drzewa oraz nadmiernemu przesuszeniu łąk.	10 lat

			Utrzymanie populacji dzięki zwiększeniu liczby wypasanych zwierząt (maksymalna dopuszczalna liczba zwierząt wg PROW 2014-2020) – promocja programów rolnośrodowiskowych.	10 lat
14.	A160 Kulik wielki (<i>Numenius arquata</i>)	U2	Zachowanie naturalnego reżimu hydrologicznego, zapewniającego naturalne wezbrania i okresowe wylewy rzeki.	10 lat
			Utrzymanie populacji dzięki ograniczeniu presji człowieka.	10 lat
			Polepszenie sukcesu lęgowego przez odstrzał lisa oraz ptaków krukowatych na terenie obszaru.	5 lat
15.	A168 Brodziec piskliwy (<i>Actitis hypoleucos</i>)	FV	Utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności gatunku (37 par)	Aktualnie właściwy stan ochrony
			Ograniczenie spływów kajakowych w sezonie lęgowym.	10 lat
16.	A336 Remiz (<i>remiz pendulinus</i>)	FV	Utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie (70-75 par).	Właściwy stan ochrony jest zależny jedynie od czynników naturalnych
			Zachowanie siedlisk lęgowych (środowisk mozaikowych w sąsiedztwie wód).	
17.	A371 Dziwonia (<i>Carpodacus erythrinus</i>)	FV	Utrzymanie liczebności na co najmniej aktualnym poziomie (89-110 par).	Aktualnie właściwy stan ochrony
			Zachowanie siedlisk lęgowych (środowisk mozaikowych w sąsiedztwie wód).	10 lat

Moduł C

6. Ustalenie działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
Działania związane z ochroną czynną								
1.	A031 Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	A 1	Czynna ochrona gniazd bociana	<u>Czynna ochrona gniazd bociana.</u> Montaż platform na czynnych słupach napowietrznych linii energetycznych przenoszenie na nie istniejących gniazd ze słupów energetycznych; usuwanie części materiału ze zbyt wysokich i ciężkich gniazd. Prace prowadzone w okresie październik-luty. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Wszystkie gniazda położone na słupach linii przesyłowych w wyznaczonych płatach siedlisk lęgowych oraz wszystkie gniazda zagrożone na terenie obszaru.	Corocznie wg potrzeb	0,8 tys. za jedną platformę (szacunkowo 50 tys.)	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie
		A 2	Czynna ochrona lęgów	<u>Czynna ochrona lęgów.</u> Izolowanie przewodów elektrycznych na niewielkich odcinkach przy słupach energetycznych. Prace prowadzone w okresie październik-luty. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Wszystkie gniazda położone na słupach linii przesyłowych w wyznaczonych płatach siedlisk lęgowych	Corocznie wg potrzeb	0,5 tys. za jedną platformę (szacunkowo 40 tys.)	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
2.	<p>A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i></p> <p>A122 Derkacz <i>Crex crex</i></p> <p>A153 Kszyk <i>Gallinago gallinago</i></p> <p>A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i></p> <p>A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i></p>	A 3	Ograniczenie wpływu lisa na lęgi ptaków	<p>Redukcja drapieżników - odstrzał lisów, norek amerykańskich, oraz wron siwych, srok i kruków. Termin: na obszarach kluczowych lęgówisk ptaków siewkowych i derkacza od 1 listopada do końca lutego, na terenach sąsiednich (do 500 m od lęgówisk) – przez cały rok z wyjątkiem lisa (odstrzał od początku czerwca do końca marca). Do odstrzałów nie należy używać ołowianej amunicji śrutowej. Odstrzał lisa i ptaków krukowatych na poziomie ustalonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w porozumieniu z Lokalnymi Kołami Łowieckimi. Działanie coroczne, Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	<p>Na terenie całego obszaru</p> <p>Cały obszar Natura 2000 ze szczególnym uwzględnieniem kompleksu łąk od miejscowości Liw do wsi Radzików Wielki.</p>	Corocznie począwszy od 2-3 roku obowiązywania Planu Zadań Ochronnych	0,06 tys./lisa i ptaki krukowate (szacunkowo 10 tys.)	Lokalne Koło Łowieckie na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
		A 4	Wykonanie ekspertyzy w celu określenia reżimu hydrologicznego siedlisk derkacza i czajiki, rycyka, kulika wielkiego i kszyka, a w efekcie zapewnienie właściwych warunków wodnych w siedliskach gatunków.	<p><u>Wykonanie ekspertyzy w celu określenia reżimu hydrologicznego siedlisk derkacza, czajiki, kszyka, rycyka i kulika wielkiego, a w efekcie zapewnienie właściwych warunków wodnych w siedliskach gatunków</u></p> <p>Wykonanie ekspertyzy i realizacja monitoringu w zakresie warunków wodnych trwałych użytków zielonych, stopnia przekształcenia tych terenów w wyniku wykonania i utrzymywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, z uwzględnieniem warunków wilgotnościowych minimum raz w ciągu obowiązywania Planu Zadań Ochronnych .</p> <p>W konkluzjach z ekspertyzy i monitoringu należy określić potrzeby w zakresie modyfikacji (poprawy) stosunków wodnych (np. budowa zastawek bądź ich naprawa).</p> <p>Konieczne jest takie zaplanowanie gospodarowania wodą, aby możliwe było utrzymanie wysokiego uwilgotnienia użytków zielonych w okresie IV-VI; przeciwdziałanie szybkiemu odprowadzaniu wody.</p> <p>Wykonanie inwentaryzacji istniejących zastawek bądź innych urządzeń służących do regulacji przepływu wody w rowach melioracyjnych i ocena możliwości ich odtworzenia i wykorzystania (ocena techniczna, opis i</p>	Trwałe użytki zielone na terenie całego obszaru Natura 2000 ze szczególnym uwzględnieniem kompleksu łąk od miejscowości Liw do wsi Radzików Wielki.	<p>Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych. Monitoring corocznie po wykonaniu ekspertyzy.</p> <p>Po wykonaniu ekspertyzy i inwentaryzacji i istniejących urządzeń, do końca obowiązywania planu.</p>	<p>6 – wykonanie ekspertyzy</p> <p>4 – coroczny monitoring</p> <p>3 / zastawka – budowa (dotyczy osób fizycznych będących właścicielami nieruchomości , w granicach których budowana jest zastawka bądź spółek wodnych).</p>	Właściciel gruntu/spółka wodna na podstawie umowy z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Warszawie

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
3	A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	A 6	Ograniczenie presji człowieka	<p><u>Ograniczenie presji człowieka.</u> Ograniczenie w miarę możliwości presji ze strony wędkarzy i turystyki kajakowej (skanalizowanie ruchu) w okresie lęgowym gatunku. Ograniczenie dotyczy okresu 15 kwietnia-1 sierpnia. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych. <u>Zachowanie gospodarki na stawach rybnych.</u> <u>Działanie fakultatywne:</u> Zachowanie odpowiedniej powierzchni szuwaru pałkowego i trzcinowego dogodnego do założenia gniazd. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych. <u>Działanie obligatoryjne:</u> Zapewnienie spokoju na noclegowiskach. Ograniczenie lotów motolotni nad stawami w okresie jesiennych i wiosennych koncentracji</p>	<p>Obszar w granicach rezerwatu Stawy Siedlecki. Obszar w granicach rezerwatu Stawy Siedlecki. Kompleks stawów rybnych w Czołomyjach według załącznika nr 14 i 15 „Mapa działań ochronnych”. Obszar w granicach rezerwatu Stawy Siedlecki.</p>	corocznie	brak	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, Dzierżawca/właściciel gospodarstwa hodowlanego, Agencja Nieruchomości Rolnej.</p> <p>Dzierżawca/właściciel gospodarstwa hodowlanego na podstawie umowy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie, Agencja Nieruchomości Rolnej.</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
				ptaków. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.				Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie w porozumieniu z Właścicielem/dzierżawcą stawów i Aeroklubem Siedleckim.
4.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i>	A 6	Zapewnienie spokoju na noclegowiskach.	Ograniczenie polowania w sezonie w ten sposób, aby rozpoczynało się ono co najmniej 2 godz. po wschodzie słońca i kończyło nie później niż 2 godz. przed zachodem słońca.	Stawy Siedleckie i stawy w Czołomyjach	Działanie stałe	Brak	Lokalne koło łowieckie w porozumieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Warszawie.
Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania								
1.	A031 Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i> Derkacz <i>Cred crex</i> A153	B 1	Poprawa warunków siedliskowych	<u>Działanie fakultatywne:</u> Objęcie terenu użytkowaniem zgodnie z wymogami tożsamymi do wariantu ornitologicznego zgodnie z aktualnie obowiązującym PROW objęcie terenu użytkowaniem zgodnie z wymogami tożsamymi do wariantu ornitologicznego według aktualnego	Cały obszar Natura 2000	Koszenie corocznie Wypas corocznie	Koszenie/Wypas: 1,4 / 1 ha / 1 rok Odkrzaczanie: 5-7 / 1 ha / 1 rok, w którym wykonano	Właściciel, dzierżawca lub zarządca gruntu na podstawie umowy zawartej z RDOŚ lub na podstawie

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne					
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
	Kszyk <i>Gallinago gallinago</i> A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i> A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i>		programu obszarów wiejskich. rolnośrodowiskowego (koszenie jednorazowo w okresie; wysokość koszenia 5-15 cm; zebranie i usunięcie biomasy z powierzchni terenu; pozostawianie 5-10% działki nieskosszonej; wypas;			zabieg. Zróżnicowanie stawki zależy od stopnia	zobowiązania podjętego w ramach korzystania w programu rol- nośrodowisko- wego
	A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i>						

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
2.	<p>A031 Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i></p> <p>A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i> A122 Derkacz <i>Crex crex</i></p> <p>A153 Kszyk <i>Gallinago gallinago</i></p> <p>A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i></p>	B 2	Utrzymanie siedliska	<u>Działanie obligatoryjne:</u> Zapobieganie zmianie typu użytkowania gruntów z łąkowego na grunty orne (i inne), np. przez włączenie ich gospodarowania w Pakiety Rolno-Środowiskowe.	Cały obszar Natura 2000 – trwałe Użytki Zielone	corocznie	brak	RDOŚ, właściciele gruntów
3.	A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	B 3	Zachowanie gospodarki na stawach rybnych	<u>Działanie obligatoryjne:</u> Zachowanie odpowiedniej powierzchni szuwaru pałkowego i trzcinowego dogodnego do założenia gniazd	Szczegóły dotyczące obrębów i działek ewidencyjnych znajdujących się w zasięgu zaplanowanych działań ochronnych przedstawiono w załączniku nr 1 Obszar wdrażania działań ochronnych	corocznie	10 tys.	dzierżawca/właściciel gospodarstwa hodowlanego

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych								
1.	Wszystkie przedmioty ochrony	Kontrola realizacji zadań wykonywanych w ramach Planu Zadań Ochronnych,		Zgodnie z metodyką Głównego Inspektora Ochrony Środowiska	Cały obszar Natura 2000	Corocznie od 3 roku obowiązywania PZO	20 tys.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie
Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony								
1.	A196 Rybitwa białowąsa (<i>Chlidonias hybridus</i>)	D 2	Szczegółowa inwentaryzacja gatunku	Kontrola odpowiednich biotopów, Kontrola raz w sezonie: w czerwcu. Najlepsze wyniki daje podejście na skraj starorzecza i policzenie niepokojących się na widok obserwatora ptaków. Metoda dla rybitw (0,7 x liczba ptaków widzianych w kolonii, po podejściu do niej). Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Cały obszar Natura 2000	W pierwszych trzech latach obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.	20 tys.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie

7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony

L.p.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych	Parametr	Wskaźnik	Zakres prac monitoringowych	Terminy/ częstotliwość	Miejsce	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt (w tys. zł)
------	-------------------	------------------------	----------	----------	-----------------------------	------------------------	---------	------------------------	-----------------------------

1.	A031 Bocian biały (<i>Ciconia ciconia</i>)	Utrzymanie liczebności gatunku co najmniej na aktualnym poziomie.	Populacja	-	Monitoring i kontrola gniazd bociana białego w celu określenia prac konserwacyjno-pielęgnacyjnych jakie należy wykonać przy gniazdach. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych, a następnie co 2 lata. Uzupelnieniem informacji, których nie można dostatecznie ocenić kontrolując gniazdo mogą być wywiady z mieszkańcami. Dzięki nim możemy dowiedzieć się o stratach w lęgach lub dokładnie określić liczbę piskląt (w przypadku, gdy te są jeszcze małe, a krótki pobyt obserwatora pod gniazdem nie pozwala na ich dokładne policzenie).	Raz na 3 lata.	Cały obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie	40 tys.
----	---	---	-----------	---	---	----------------	-------------------------	--	---------

2.	A197 Rybitwa czarna (<i>Chlidonias niger</i>)	Monitoring liczebności – kontrola starorzeczy o optymalnych warunkach siedliskowych. Polepszenie warunków siedliskowych	Populacja	-	Monitoring liczebności – kontrola starorzeczy o optymalnych warunkach siedliskowych. Liczenie ptaków zaniepokojonych w kolonii lęgowej (należy podać maksymalną liczebność po 3-krotnym policzeniu ptaków podczas wizyty w terenie). Pojedyncza kontrola w dniach 20 maja – 10 czerwca. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych, a następnie co 2 lata. Monitoring kompleksów stawów pod kątem zajętości przez gatunek oraz kontrola pod kątem wykorzystania sztucznych miejsc do gniazdowania. Kontrola wykonania umów na realizację działań ochrony przez właścicieli lub dzierżawców obiektów Działanie coroczne począwszy od trzeciego roku obowiązywania Planu Zadań Ochronnych. Metoda dla rybitw (0,7 x liczba ptaków widzianych w kolonii, po podejściu do niej). Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Co 2 lata.	Siedliska lęgowe gatunku, stawy hodowlane, starorzeczca.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie	70 tys.
----	---	---	-----------	---	---	------------	--	--	---------

3.	Wszystkie gatunki	Kontrola skuteczności redukcji drapieżników ssaki i ptaki krukowate.	Populacja	-	<p>Kontrola skuteczności redukcji drapieżników (ssaki). Jednorazowe tropienia (XII-I) ssaków drapieżnych na transektach w ciągu pierwszej doby po świeżym opadzie śniegu, najlepiej kilkanaście godzin po ponowie. Najlepsze warunki są wtedy, gdy śnieg przestanie padać wieczorem, a inwentaryzacja prowadzona jest następnego dnia rano. Wynikiem jest liczba tropów przecinających transekt w przeliczeniu na jednostkę długości. Działanie coroczne, począwszy od zimy przed wprowadzeniem odstrzałów.</p> <p>Kontrola skuteczności redukcji ptaków krukowatych. Liczenie wszystkich napotkanych wron siwych, kruków i srok widzianych i słyszanych podczas kontroli wzdłuż rzeki Liwiec ze szczególnym uwzględnieniem miejsc koncentracji i regularnego występowania ptaków siewkowatych i derkacza oraz stawów hodowlanych. Działanie coroczne, począwszy od wiosny przed wprowadzeniem odstrzałów.</p> <p>Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	Coroczne począwszy od 3 roku obowiązywania Planu Zadań ochronnych	Cały obszar ze szczególnym uwzględnieniem miejsc lęgowych ptaków siewkowatych i stawów hodowlanych.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie	80 tys.
----	-------------------	--	-----------	---	--	---	---	--	---------

4.	<p>A122 Derkacz (<i>Crex crex</i>)</p> <p>A142 Czajka (<i>Vanellus vanellus</i>)</p> <p>A153 Kszyk (<i>Gallinago gallinago</i>)</p> <p>A156 Rycyk (<i>Limosa limosa</i>)</p> <p>A160 Kulik wielki (<i>Numenius arquata</i>)</p>	Monitoring siedlisk łągowych dla ptaków siewkowatych i derkacza.	Populacja	-	Monitoring siedlisk łągowych dla ptaków siewkowatych i derkacza. dzienna kontrola w październiku, identyfikacja i określenie powierzchni działek nieużytkowanych, zarośniętych drzewami i krzewami, ewentualnie zamienionych na grunty orne, ewentualnie wskazanie innych działań na terenach łągowych (zabudowa, melioracje itp.). Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych, a następnie kontrole co 2 lata.	Co dwa lata począwszy od 3 roku obowiązywania Planu zadań ochronnych	Cały obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie	70 tys.
5.	Wszystkie gatunki	Inwentaryzacja całego obszaru pod kątem oszacowania liczebności przedmiotów ochrony.	Populacja	-	Inwentaryzacja całego obszaru Natura 2000 Dolina Liwca pod kątem występowania przedmiotów ochrony i ich siedlisk, ewentualna zmiana działań ochronnych. Inwentaryzacje należy wykonać co najmniej raz w ciągu obowiązywania Planu Zadań ochronnych. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	Co najmniej dwukrotnie w ciągu obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.	Cały obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie	120 tys.

8. Wskazania do dokumentów planistycznych

Jeżeli w trakcie opracowywania planu zidentyfikowane zostaną wskazania do obowiązujących opracowań planistycznych, to należy je umieścić w poniższym zestawieniu.

L.p.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody)
1.	Weryfikacja na etapie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych	

9. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

W tej części dokumentacji Planu należy uzasadnić potrzebę sporządzenia planu ochrony (dla części lub całości obszaru) i konkretnie wymienić powody takiego wskazania odnosząc je do konkretnych części obszaru, konkretnych przedmiotów ochrony lub okoliczności, które przemawiają za unormowaniem zagadnień wchodzących w zakres planu ochrony, a nie mieszczących się w zakresie Planu (pkt 5). Należy określić termin, do którego należy opracować plan ochrony.

10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

W tej części należy załączyć plik projektu oraz shp projektowanych zmian granic obszaru.

W odniesieniu do SDF (załączyć do dokumentacji propozycję zmienionego SDF wg. Instrukcji wypełniania SDF przekazanej przez Zamawiającego).

L.p.	Zapis SDF	Proponowany zapis SDF	Uzasadnienie do zmiany
			Uzasadnienie merytoryczne dla wprowadzonych zmian

W odniesieniu do granic obszaru (załączyć plik PDF oraz wektorową warstwę informacyjną GIS zawierające zmienione granice obszaru)

Proponowany przebieg granicy na tle istniejących granic obszaru	Uzasadnienie do zmiany
<i>Plik PDF mapy i wektorowa warstwa informacyjna GIS</i>	<i>Uzasadnienie merytoryczne dla wprowadzonych zmian</i>

11. Zestawienie uwag i wniosków

l.p.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
	Moduł A		
	Moduł B		
	Moduł C		

12. Literatura

- Kot H., Dombrowski A., Michałowski D., Goławska A., Kozik R. 2011. Inwentaryzacja ptaków w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie. Msc.
- Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z. 2009. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. GIOŚ. Warszawa.
- Dombrowski A. Kot H., Kasprzykowski Z., Kot C. 1998. Mazowsze. W: Krogulec J. (red.). Ptaki łąk i mokradeł Polski Stan populacji, zagrożenia i perspektywy ochrony. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
- Gromadzki M. (red.). 2004. Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska. T. 7-8. Warszawa.
- Mróz E., Goławski A., Kasprzykowski Z. 2013. Wykorzystanie sztucznych platform gniazdowych przez rybitwy czarne *Chlidonias niger* i rybitwy białokrzydłe *Ch. leucopterus* na starorzeczu w dolinie Bugu. *Ornis Polonica* 54: 58-62.
- Opracowanie planu zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000. Wytyczne wydane na podstawie art. 32 ust. 1 w świetle art. 32 ust. 2 pkt 1 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. 2012. GDOŚ Lokalizacja WWW: [http://bip.gdos.gov.pl/doc/ftp/2012/Wytyczne_GDOS_do_opracowania_planu_zadan_ochronnych_dla_obszaru_Natura_2000.pdf]
- Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP.

13. Minimalne wymagania techniczne przekazywanych materiałów przestrzennych

1. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczych, a także wszelkie inne dane o charakterze przestrzennym będące wynikiem prac nad Planem Zadań Ochrony dla obszaru Natura 2000, wykonawca przekazuje w formie cyfrowych warstw wektorowych używanych w systemach informacji przestrzennej (GIS) oraz cyfrowych map tematycznych.
2. Warstwy wektorowe mają spełniać wymagania:
 - a. Sporządzone zgodnie z aktualnymi wersjami „Standardu Danych GIS w ochronie przyrody” autorstwa Macieja Łochyńskiego i Marcina Guzika oraz podręcznika do obsługi platformy informacyjno-komunikacyjnej (PIK) pn. „Platforma Informacyjno-Komunikacyjna Planu Zadań Ochronnych Natura 2000 jako narzędzie wspomagające tworzenie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” autorstwa Jarosława Sadowskiego i Rafała Michalaka – aktualne wersje ww. opracowań dostępne są na stronie internetowej GDOŚ
 - b. Układ współrzędnych "PUWG 1992" (EPSG: 2180)
 - c. Format pliku, w którym wykonawca przekaże zleceniodawcy dane, to obligatoryjnie ESRI shapefile (*.shp), ewentualnie dodatkowo formaty danych, na których pracuje dana RDOŚ.
3. Informacje przestrzenne mają posiadać tzw. metadane zgodne z dyrektywą INSPIRE <http://www.inspire-geoportal.eu/InspireEditor/>. Do metadanych należą informacje m.in. o źródle danych, aktualności, właścicielu, organie referencyjnym itp.
4. Cyfrowe mapy tematyczne przedstawiające wyniki inwentaryzacji powinny być sporządzone w oparciu o mapy państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Podkład rastrowy ma spełniać wymagania:
 - a. Skala 1:10 000
 - b. Kolor (RGB 24bit)
 - c. Skalibrowany do układu współrzędnych PUWG 1992 i zapisany w pliku TIFF niosącym informacje o georeferencji, tzw. GeoTIFF
5. Wydruki cyfrowych map tematycznych mają spełniać wymagania:
 - a. Format co najmniej A3
 - b. Opatrzony znakami graficznymi i logotypami zgodnie z wymaganiami POIŚ
 - c. Rozdzielczość wydruku nie mniejsza niż 300dpi
6. Skany map, o których mowa między innymi w punkcie 2.5., należy wykonać w rozdzielczości nie niższej niż 300 dpi.

14. Instrukcja wypełniania Standardowego Formularza Danych GDOŚ 2010

Zgodnie z instrukcją wypełniania SDF wersja 2010.1 z maja 2010 roku przekazaną przez Zamawiającego (http://www.gdos.gov.pl/files/n2000/Instrukcja-wypelniania_SDF_final.pdf).

15. Spis treści

Dla dokumentów w formacie PDF, w których tworzony będzie spis treści, zaleca się wykonanie tzw. aktywnego spisu treści - odnośników do poszczególnych sekcji dokumentów pozwalające na przyspieszenie i optymalizację pracy na obszernych dokumentach. Aktywny spis treści można wykonać w popularnych edytorach tekstu, takich jak Microsoft Word 2007 czy edytor tekstu Writer darmowego pakietu oprogramowanie biurowego OpenOffice.